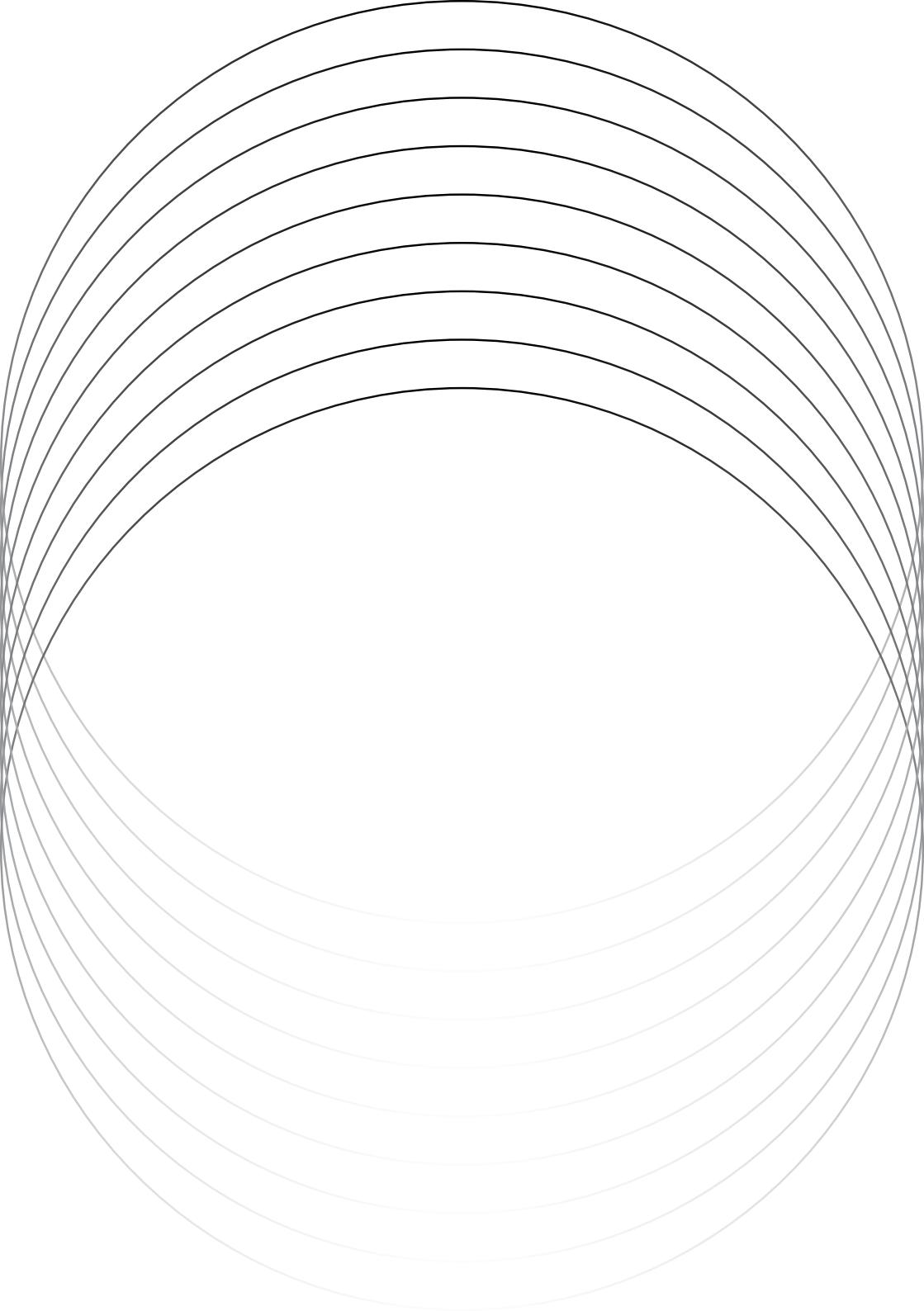

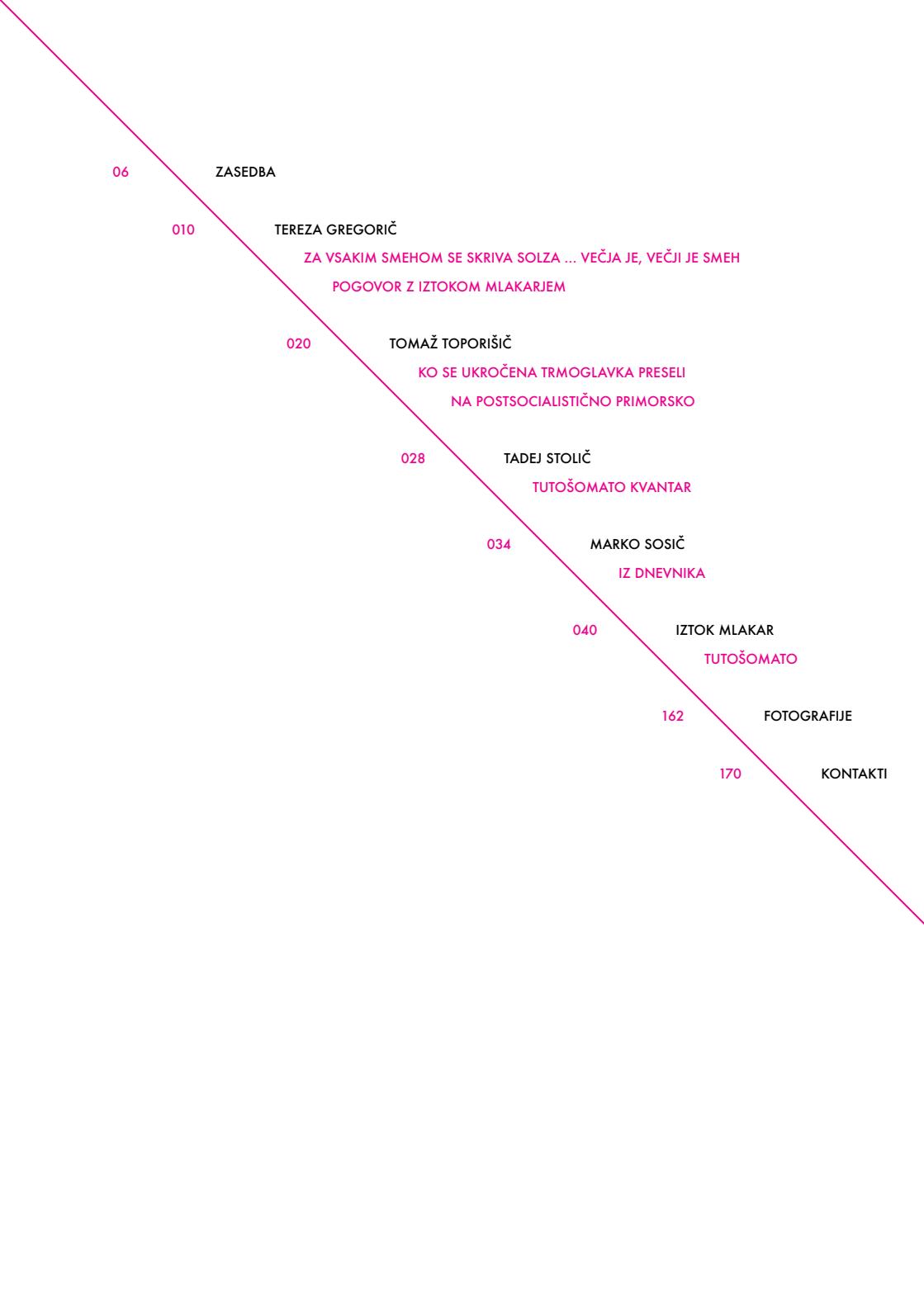
TUTOŠOMATO

IZTOK MLAKAR

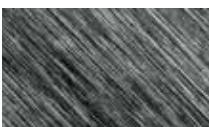
Gledališče
TeatroKoper
Capodistria

-
- 06 ZASEDBA
- 010 TEREZA GREGORIČ
ZA VSAKIM SMEHOM SE SKRIVA SOLZA ... VEČJA JE, VEČJI JE SMEH
POGOVOR Z IZTOKOM MLAKARJEM
- 020 TOMAŽ TOPORIŠIČ
KO SE UKROČENA TRMOGLAVKA PRESELI
NA POSTSOCIALISTIČNO PRIMORSKO
- 028 TADEJ STOLIČ
TUTOŠOMATO KVANTAR
- 034 MARKO SOSIČ
IZ DNEVNika
- 040 IZTOK MLAKAR
TUTOŠOMATO
- 162 FOTOGRAFIJE
- 170 KONTAKTI

KAZA
LO

T U T O Š M A T O

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE
NOVA GORICA
SEZONA 2019/2020, UPORIZITEV 2
PREMIERA 10. OKTOBRA 2019
NA VELIKEM ODRU SNG NOVA GORICA

IZTOK MLAKAR

TUTOŠOMATO

REŽISER VITO TAUFER

2019

ASISTENTKA REŽISERA TEREZA GREGORIČ

AVTOR BESEDIL IN GLASBE SONGOV IZTOK MLAKAR

SCENOGRAF VORANC KUMAR

KOSTUMOGRAF MATIC HROVAT

OBLIKOVALEC SVETLOBE IGOR REMETA

OBLIKOVALEC ZVOKA BORUT ČELIK

VODJA PREDSTAVE MOJCA VALIČ

ŠEPETALEC MARTIN GERBEC

TEHNIČNI VODJA ALEKSANDER BLAŽICA

OBLIKOVALCI ZVOKA IN VIDEA BORUT ČELIK, MATEJ ČELIK,

VLADIMIR HMELJAK IN STOJAN NEMEC

OBLIKOVALEC SVETLOBE SAMO OBLOKAR

LUČNA MOJSTRA MARKO POLANC IN RENATO STERGULC

REKVIZITERJA DAMIJAN KLANUŠČEK IN GORAZD PRINČIČ

FRIZERKI IN MASKERKI KATARINA BOŽIČ IN HERMINA KOKAŠ

GARDEROBERKI JANA JAKOPIČ IN MOJCA MAKAROVIČ

ODRSKI MOJSTER STAŠKO MARINIČ

ODRSKI TEHNIKI DEAN PETROVIČ, BOGDAN REPIČ IN DOMINIK

ŠPACAPAN

VRVIŠČARJA DAMIR IPAVEC IN AMBROŽ JAKOPIČ

ODRSKI DELAVEC JURIJ MODIC

MOJSTER KROJAČ ROBERT ŽIKOVIČ

ŠIVILIJI MARINKA COLJA IN TATJANA KOLENC

MIZAR MARKO MLADOVAN

PREDSTAVA NIMA ODMORA.

Chiara

URŠKA TAUFER

Bianca

TJAŠA HROVAT

Katarina

PATRIZIA JURINČIČ FINŽGAR

Petruchio

LUKA CIMPRIČ

Hortensio

ŽIGA UDIR

Tranio

ROK MATEK

Lucentio

MATIJA RUPEL

Baptista Minola

IZTOK MLAKAR

Instrumentalni trio

MATJAŽ ŠVAGELJ

DAVID ŠULIGOJ

ROMAN KOBAL

GLEDALIŠČE KOPER

SEZONA 2019/20, UPRIZORITEV 2

PREMIERA 18. OKTOBRA 2019

»Komedija vedno kaže nekaj, kar je grozno, tragično – že v naši komediji imamo naklep umora lastnega očeta, posilstvo, nasilje ... To so teme in vsebine za tragedijo. Ravno zato je komedija zanimiva, ker se igra s tistim, česar je človeka strah.«

Iztok Mlakar

A black and white photograph of a man with a mustache, wearing a dark suit and white shirt, sitting on a red leather sofa. He is holding a revolver in his right hand and has his left hand on his head. The background is dark.

Za vsakim
smehom se
skriva
solza ...
večja je,
večji
je smeh

Tereza Gregorič

Pogovor z Iztokom Mlakarjem

V oddaji *Dobro jutro si besedo* avantura navezal na doživljjanje svoje ustvarjalnosti: »Ne vješ, čje bomo zčnli, an ne vješ, kam bomo pršli.« Kam smo prišli, še vedno ne vemo zagotovo ... O tem, kje si začel, pa bi nam lahko kaj povedal?

Res? Se ne spomnim. Ampak ja, veš, kje boš približno začel, ne veš, kje boš pristal, nedvomno pa veš, da boš pristal, čeprav trdo (smeh). Shakespearova *Ukročena trmoglavka* je padla kot ideja, a se je izkazalo, da je postala le iztočnica za nadaljnje ustvarjanje. Začel sem torej pri *Ukročeni trmoglavki*, se vmes obregnil ob *Kralja Leara* in na koncu pristal tam, kjer se vse začne, pri commedii dell'arte.

V prvi fazi študija s celotno umetniško ekipo smo ob prebiranju predloženega teksta skoraj izvrtili iz tebe, da imaš še vsaj »osem« verzij besedila. Na naše veliko veselje si nam jih tudi pokazal ...

Vaje za nov študij rad začnem z dokončanim tekstrom, no, vsaj do sedaj je bilo tako. Napisal sem tekst, ga predložil ekipi in nato smo ga z manjšimi popravki uprizorili. Tukaj pa je bilo drugače. Z Vitom nisva imela vsega dorečenega in ker imam rad, da so stvari zanesljive in zagotovljene,

sem se na začetku počutil malo nelagodno. Vendar je radovednost in pripravljenost ekipe sprožila drugačen način dela, kot sem ga bil vajen. Prebiranje, analiziranje ter dolgi pogovori o vseh variantah so me spodbudili, da sestavim nov tekst oz. ga kar napišem. Spontano sem se znašel v procesu ustvarjanja, kot sem si ga vedno predstavljal, da bi moral biti. Tako, kot so nekdaj pisali canovaccie – scenarije commedie, tako kot so pisali Shakespeare, Molière in ostali dramski pisci. Medtem ko so na odru potekale vaje že napisanih prizorov, je pisec v svoji »čumnati«, nekje blizu odra, ustvarjal nov prizor.

Seveda z zgodovinske distance zveni precej romantično. Tovrsten način dela je zelo ustvarjalen in navdihujoč, a je hkrati tudi zelo naporen. Znajdeš se v vrtincu usklajevanja – med dogajanjem na odru, kjer ustvarjalna ekipa nenehno proizvaja ideje, in formo, verzom, ter seveda vsebino nastajajočega besedila.

Te vse to spreminjanje, dograjevanje, usklajevanje, kot praviš, ni zmedlo? Te ni vsaj za trenutek zaskrbelo, ali bo na koncu vendarle nastalo tisto, kar si si zamislil?

V resnici se mi je res v nekem trenutku zdelo, da sem po vsem prebiranju, analiziranju in ekipnem sestavljanju besedila pristal na začetku, z misljijo, da nisem nič naredil. Pozneje sem ugotovil, da je bila to le nujna faza, s katero se še nisem soočil, saj je ta način dela popolnoma drugačen, kot sem ga bil vajen doslej. Lahko rečem, da je bila to zame velika in zanimiva izkušnja.

Kako je ekipa, če sploh, vplivala na tvoje pisanja?

Seveda je, saj to je najzanimivejše. Predvsem mi je zanimivo to, kako

se igralci na lik navežejo, kako ga branijo in zagovarjajo. Včasih me je prav bolelo, da sem moral v interesu celote kakšen dialog odstraniti. A čeprav je končna odločitev moja, je ta demokratični način dela spodbudil zanimiva razmišljanja in sugestije celotne ekipe, ki so gotovo pripomogla h končni verziji besedila. Dobro se zavedam, da tak ustvarjalni proces ne bi bil mogoč brez tako dobre, talentirane in sproščene ekipe. Presenetila me je tudi samozavest, ki jo nosijo mladi, saj so brez zadržkov povedali svoje mnenje in predloge. Ko sem bil jaz v njihovih letih, je bilo to skoraj nedopustno. Nova generacija nosi nov in svež veter v slovensko gledališče, ki postaja šele zdaj zrelo za tak način dela.

Naj se vrнем na osnovne verzije, med katerimi je bila ena v slovenskem knjižnem jeziku.

Rekel sem si, bom poskusil. Zanimalo me je, kako bi mi šlo. In je šlo presenetljivo dobro.

Aha, »malo si poskusil«, nastal pa je 70 strani dolg tekst?

Ja. Moj način dela je, da napišem ogromno materiala in šele nato delam izbor. V povprečju je nekje pet strani za eno stran.

Ali je bila to prva verzija, iz katere si razvijal vse ostale?

Ne. V resnici me je premamila izkušnja pisanja songov za predstavo *Beraška opera*, ki sem jih pisal v knjižni slovenščini. Šele takrat sem dojel, koliko možnosti mi ponuja ta jezik, koliko krasnih besed, ki so polne tako zvočno, ritmično kot tudi pomensko. Zazdeleno se mi je, da me dialect v resnici omejuje, vendar sem kmalu opustil to idejo. Ta jezik ne zapoje v moji maniri, na način, kot sam sebe slišim, ne zazveni tako kot narečje.

Tvojemu jeziku so ljudje pripisali oznako »mlakarščina«. V več intervjujih sem zasledila delne opise tega »pojava«. Če sem prav razumela, izhaja iz tvoje materinščine, solkanskega narečja?

V resnici solkanščina ni moja materinščina. Mati je Brkinka, oče Cerkljan, jaz pa rojen Novogoričan, karkoli že to pomeni. Odraščal sem v narečno mešanem okolju, kar se v mojem izrazu vsekakor pozna. Osnova je gotovo solkanščina, s primesmi briščine in vipavščine, včasih pa se poigram tudi z ostalimi severnoprimskimi narečji, nekateri izrazi pa izhajajo tudi iz furlanščine in beneškega dialekta.

Praviš, da je zate jezik vedno naravni sestavni del lika. In prav zato so tvoji liki odvisni od jezika in obratno. Jezik nastane potem, ko si zamislis, od kod kak lik prihaja.

Res je, da pisana nikoli ne začnem pri jeziku, ampak pri dramski osebi, ki jo gradim. Iz nje izhaja jezik, ki ga uporabim. Enako je z liki commedie dell'arte, saj govorijo v dialektu, iz katerega prihajajo: Dottore-Balanzone govorí v bolonjskem narečju, ker je v Bologni slavna univerza, Capitan Spaventa je karikatura španskega najemniškega vojaka, kakršni so preplavili Italijo, ko jo je zavzel Karel V., zato govorí s španskim naglasom, Pantalone karikira bogatega beneškega trgovca, torej govorí beneško itn.

Dialekt na odru še vedno pomeni nekaj nizkega, povečini je uporabljen za komični efekt, ne pa kot celosten, kompleksen jezik.

No, dialekt gotovo ni kdo ve kako kompleksen, vsaj v primerjavi z možnostmi, ki jih ponuja zborni jezik. Ima pa nekatere lastnosti, ki so v gledališču dragocene, predvsem neposrednost, živost, to je jezik, namenjen samo govorjenju, ima svojo barvo, melodijo, spremljajočo gestikulacijo. Zborni jezik lahko hitro deluje umetelno, vzvišeno. Ni krivda v njem samem, ampak bolj v našem odnosu do njega. Ko sem se prvič odpravil v oštarijo s kitaro v roki, gotovo nisem mogel zapeti prijateljem v zbornem jeziku, takoj bi pokasiral kakšen: »Kaj si pa ta misli, da je?« Moral sem najti način, da se jím z rimami približam. In dialekt je bil gotovo eno izmed sredstev. Te izkušnje nisem mislil nikoli prenesti v gledališče, mislil sem, da za kaj takega ne bo nikoli zanimanja v instituciji. Očitno sem se motil.

Dotakniva se še predstave *Tutošomato*. Kako napišeš »vse na en bot«?

Zgodba ni enovita po kompoziciji. Malo zaradi narave ustvarjanja, ker smo v procesu uporabljali improvizacijo in se osredotočali na fizični izraz igralca, malo pa, ker me ne navdihujojo zbrana dela Flaminia Scale *Il Teatro delle favole rappresentative*, ki je prva objavljena zbirka scenarijev improvizirane komedije. Če jih bereš kot take, so pomanjkljivi, nedodelani, prava literarna katastrofa. Zgodbe so nepovezane, razburkane, nelogične, včasih zapeljejo v popoln absurd. Ampak ko uporabiš domišljijo, jih zapolniš z igralčevim artizmom, znanjem, komedijantsko karizmo, ima ta zmeda smisel.

V predstavi tradicionalni patriarchat pooseblja oče treh hčera Baptista Minola, ki pa je star, slep in gluhi. Kaj lahko poveš o Baptisti in njegovi vlogi v komediji in širše?

Baptista je definitivno predstavnik nečesa starega in izživetega, na vsak način ga želijo ubiti, pa ne gre. Čeprav je dementen in gluh, še vedno drži v rokah vse. In tako je tudi v resničnem življenju in takšen je naš svet. Ne vemo niti, zakaj je tako. Vsi se strinjamo, da bi moral že zdavnaj umreti. Pa ne umre. In kot vsi drugi liki tudi Baptista ne dela tega, kar bi rad, ker ne ve, da tisto, kar zasleduje, ni tisto, kar si želi. Skratka, vsi liki živijo v iluziji tega, kar mislijo, da si želijo. Vsak bi rad bil nekaj, kar ni, vsak bi rad imel nekaj, česar niti ne rabi.

Torej verz iz prvega songa »Kar bi rada, ni nujno tisto, kar bi tjela« ne velja samo za ženske.

Seveda ne, to velja za vse like v igri, pravzaprav velja za celotno družbo. Včasih je bilo tako, da je človek nekaj rabil in je nato ustvaril produkt, ki je tej potrebi zadoščal. Danes pa se najprej ustvari produkt, ali famo, ali idejo, in se šele potem ustvari potreba.

Analitiki Shakespearove Ukrčene trmoglavke se delijo na feministe, ki trdijo, da ta komedija poniže žensko enakopravnost in da je sploh ne bi smeli uprizarjati, in druge, po mnenju katerih se Shakespeare sploh ni ukvarjal z družbenimi razmerji in socialno vlogo ženske, temveč se je ukvarjal, kot vsak komedijant, s pokvarjenimi človeškimi značaji.

Znano je, da je Shakespeare zgodbo črpal iz različnih virov. Najbolj znan je gotovo komedija italijanskega pesnika Ludovica Ariosta / *Suppositi*, črpal pa je tudi iz raznih srednjeveških balad o prevzetnem gospodovalnem dekletu, ki svojega moža poniže, dokler je ne kaznuje. Ta motiv je bil znan tudi v različnih ljudskih zgodbah, ki so bile takrat

zelo popularne. Vse te verzije so bile veliko krutejše v odnosu do žensk. Ena od njih ima prizor, ko mož do krvi pretepe ženo in jo nato položi v sol. Shakespeare se je vsaj izognil neposrednemu nasilju nad žensko, saj Petruchio Katarine niti enkrat ne udari, ona njega pa. Ne moremo reči, da je bil ravno feminist v sodobnem pomenu besede, vendar je bil za tisti čas »napreden«, tega mu ne moremo vzeti. Ampak pri Shakespearovi Trmoglavki gre po mojem bolj za nekakšno razvajenko kot za »feministko«.

Res je. A danes živimo v obdobju, ko so vprašanja o feminizmu veliko bolj v ospredju. Je to dejstvo vplivalo nate pri pisaju?

Seveda je vplivalo, saj je ta problematika prisotna povsod. Ni pa to vprašanje v ospredju zgodbe. Poleg tega ne želim dajati nauka, saj se mi to zdi podcenjevalno do publike. Nisem pridigar ne demagog. Nauk naj si ustvari človek sam. Moj namen je predvsem, da predstava odslika, seveda v estetiki pretiravanja, duha sodobnega časa. Človek se smeje prepoznavnim vzorcem, dihotomijam v družbi, v ljudeh, nečemu, kar ne funkcioniра, nečemu, kar jezi, iritira. Jasno je, da se z velikim delom tega, kar govorijo moji junaki, osebno ne strinjam, da tako razmišljanje obsojam. A s tem, da ga izpostavim posmehu, dosežem njegovo obsodbo pri drugih. Smeh dvorane je vedno soglasna obsodba nečesa; obenem dela to stvar manj strah vzbujajoč in daje vero v to, da jo je mogoče spremeniti.

Komedija vedno kaže nekaj, kar je grozno, tragično – že v naši komediji imamo naklep umora lastnega očeta, posilstvo, nasilje ... To so teme in vsebine za tragedijo. Ravno zato je komedija zanimiva, ker se igra s tistim, česar je človeka strah. Lahko bi rekel, da se ukvarja, pogojno rečeno, z istim problemom kot religija, absurdom obstoja in minljivosti. Religija tolaži človeka na svoj način, humor pa tako, da se svoji grozi nasmeješ. In ko si sposoben tega, si že zmagal

...

Kako bi komentiral ta citat iz ocene predstave Živila vulva! v produkciji Mini teatra, ki jo je napisala Katja Čičigoj: »Feministke nočejo (nočemo) imeti smisla za humor – ne za seksistični, pa tudi rasistični, homofobni, transfobni in še kakšno vrsto humorja. Humor namreč utegne hitro trivializirati /.../. Smejati se šalam, ki te ponižujejo, smejati se svojemu lastnemu zatiranju namreč pomeni, vsaj navzven, privoliti v dopustnost tega zatiranja.«

Zelo zanimivo in predvsem zelo pogumno! Pa pravijo, da je človek manj užaljen, če mu rečeš, da je neumen, kot pa če mu očitaš pomanjkanje smisla za humor. Seveda ne moreš pokati vicev vedno iz vsega, jasno, da je to stvar dobrega okusa. A gorje, če kdo prepoveduje, da bi se kdo hecal iz njega, s tem kar sam kliče to nesrečo nase. Ljudje so se vedno zatekali k humorju, tudi v najbolj grozljivih situacijah, kot so diktature, vojne, gulagi, koncentracijska taborišča ... In najvišja oblika humorja je zame hecanje iz samega sebe in lastnega položaja. To so počeli največji duhovi v zgodovini (W. Churchill, Gandhi, G. B. Shaw, Einstein ...). Zanimivo, da izraz za smisel za humor prihaja iz duha, imeti duha ... Ta sposobnost je vedno znak človekove inteligence. In predvsem zmagoščanje človeka nad obupom in nesmisлом. Če človek zmore svoj položaj pogledati z distance, ne jadikuje nad njim, ampak ve, kje je in kdo je. Komedija je vedno kritična do družbe in človeka; tudi če ni satira ali politična komedija, vedno nosi v sebi smešenje slabih lastnosti človeka, in gledalčev smeh je množičen izraz nestrinjanja z nečim. Hec na svoj račun prepoveš takrat, ko nisi prepričan vase, ko nisi sposoben samopremisleka. Humor te zabolji, ko tvoja prepričanja ne stojo na trdnih temeljih in ko se bojiš, da ti jih bo kdo relativiziral. In prav to ljudje pozabljujo, ko očitajo komediji plehkost. Za vsakim smehom se skriva solza ... večja je, večji je smeh.

A vendar komedija nosi slabšalen pomen zabavljaštva ... Če izpustimo diletantizem, ki ga je produkcija slovenske komedije prepolna, kaj je potroje še razlog, da strokovna javnost še vedno ne dodeli komediji enakega statusa, kot ga imajo resni žanri?

Ne vem, zakaj se je tako bojijo, zakaj imajo v naših gledališčih »domicilno pravico« samo stvari, ki so hermetične, nekomunikativne, da ne rečem nepotrebno zatežene. Očitno naši kulturni politiki polprazne dvorane ustrezajo. In ko »kulturen« Slovenec gre gledat kulturo, da se bo kasneje s tem hvalil, že kar pričakuje, da bo ob tem malce trpel. Če ne trpi, je že v skrbeh ... Izgnali smo užitek iz teatra, mogoče ga še iz srednjeveške tradicije povezujemo z grehom, kaj jaz vem ... Vseeno potreba po smehu vedno obstaja v ljudeh in če ni profesionalne ponudbe začelo, se bodo zatekli k diletantski. In tudi se! Veselje do gledališča je treba vrniti. Sicer mi profesionalci (kar tudi pomeni pojem dell'arte) ne bomo prišli daleč.

In za konec ...

Ena cela komponenta človeškega duha je smeh. Bog ne daj, da je kakšna stvar prepovedana, da se z njo a priori ne smeš hecati. Drama kaže človeka, karšen bi želel biti, se pravi junak v boju s svojo usodo. Komedija ga kaže takšnega, kot je, v vsej svoji banalnosti! Smeh drži človeka nad vodo, varuje ga pred tem, da bi se imel za boga in mislil, da je požrl vso modrost tega sveta.

TOMAŽ TOPORIŠIČ

Ko se Ukročena trmoglavka preseli na postsocialistično Primorsko

Osnovna, Shakespearova zgodba *Ukročene trmoglavke*, že sama povzeta po različnih virih, od zgodb iz *Tisoč in ene noči*, Chaucerjevih *Canterburyjskih zgodb* ter Ludovica Arriosta in njegovih *I Suppositi*, zgodba, ki jo parafrazira in stopa z njo v kar se da raznolike gledališke, besedilne in ideološke dialoge primorski igralec, kantavtor in dramatik Iztok Mlakar v svojem najnovejšem delu *Tutošomato*, gre takole: V Padovi živi bogat plemič Baptista, ki ima dve za možitev godni hčerki. Starejša Katarina slovi po vzkipljivosti in kljubovalnosti, mlajša Bianca pa velja za milo in pohlevno. Pred vrati se tare snubcev, ki se vsi potegujejo za mlajšo, medtem ko se starejše zaradi njenega težavnega značaja raje izogibajo. Baptista vztraja, da mora v zakon najprej oddati Katarino. To namero uresniči, ko v mesto prispe temperamentni in nepredvidljivi plemič Petruchio iz Verone. Ta Katarino zasnubi, se z njo poroči in doseže nemogoče: zloglasno trmoglavko preobrazi v ženo, ki odslej slovi po krotkosti in ubogljivosti ...

Ta zgodba je v dvajsetem stoletju avantgardizmov in feminizmov gotovo zbujala močne reakcije, ki se niso polegle niti do danes; in pa zanimive interpretacije, ekrанизacije, filmizacije, med katerimi gotovo izstopa tista velikega mojstra italijanskega in evropskega filma Franca Zeffirellija iz leta 1967 z Elizabeth Taylor in Richardom Burtonom v glavnih vlogah. Ta komedija, ki je med Shakespearovim zgodnjim opusom najbliže duhu italijanske commedia dell'arte in se glede nje shakespeareologji še

do danes niso mogli zediniti, ali njeno avtorstvo res pripada velikemu bardu ali komu drugemu iz njegove bližine, je prav zaradi svoje politične nekorektnosti zanimiva tudi danes. Tega se zavedajo številni njeni interpreti, spomnimo se npr. Anje Suše in njene postavitve v ljubljanskem MGL z izključno moško, tako rekoč elizabetinsko zasedbo, ter zanimivo razširjenim in posodobljenim zaključnim monologom Katarine, kot so ga napisale uveljavljene sodobne dramatičarke s prostora bivše Jugoslavije: Simona Semenič, Maja Pelević in Ivana Sajko.

Kot posebne vrste reaktualizacijo tematik, hkrati pa tudi komedijskega stroja, ki drži zanimivo ogledalo družbi, lahko razumemo tudi najnovejšo igro Izaska Mlakarja, ki jo v zdaj že tako rekoč nepogrešljivem tandemu postavlja na primorske odre eden največjih mojstrov, hkrati pa raziskovalcev fenomena komičnega, komedije, burke, farse, satire in drugih zvrsti: Vito Taufer. Okvirna zgodba je nova, hčera je nekaj več, vse skupaj diši po mlakarščini in problemi so lokalizirani, a zato nič manj akutni, vse skupaj pa se začne z rapsodovskim mlakarjevskim songom o različnosti med spoloma:

Ne, niso lahke! Ne, tuo rjes ni hec!
Je nemoguoče tuo, da bi en djec
zastuopu, kej če mjet uod njega ženska.
Sej ženske vidjo zmeram vse reči
prou glih obratno, ku jih vidmo mi,
an tuo zastuopit muka je peklenska.

In konča z eksplozijo in zaključnim songom, ki v času, ko smo pisali ta prispevek za gledališki list, znotraj pisljivega teksta, ki je nastajal vzporedno in tudi v interakciji s študijem predstave, še ni bil izpisani in fiksiran ter se bo po vsej verjetnosti tudi v času igranja ponovitev še nekoliko spremenjal, pač v duhu commedia dell'arte, danes pa bi rekli improvizacijskega gledališča.

BAPTISTA: Zdej bo še vesjelo...
...če ne bi zmeram bl an bl smrdjelo!

Pej kej je tuo?

BIANCA: Ja, kej?

LUCENTIO: En čuden duh.

PETRUCHIO: Glih ku da bi smrdjelo komu z nuoh.

KATARINA: Prou gvišno tebi! Ne se djelat fin!

LUCENTIO: Ne da se dihat.

BIANCA: Ja, rjes!

HORTENSIO: Cjeu kažin!

TRANIO: (Baptisti) Bi rjes rad vjedu?

BAPTISTA: Ja, na vsak način.

TRANIO: Očitno pušča.

BAPTISTA: Pušča. Kej tuo?

TRANIO: Plin!

EKSPLOZIJA!!!

Ta Shakespearova nagajiva in še kaj več igra je skozi zgodovino proizvajala zelo različne, velikokrat odklonilne reakcije in vztrajno producirala zmes gledalčevega in bralkinega lagodja, užitka in nelagodja. Ena najbolj zanimivih reakcij na Shakespearovo krotenje trmoglavke je bila igra njegovega naslednika v King's Men Johna Fletcherja *The Woman's Prize* ali *Ukročeni krotilec* iz leta 1611, ki je nadaljevanje osnovne zgodbe s ponovno poroko Petruchia po Katarinini smrti. Tokrat je krotilka njegova nova žena, ki ji uspe ukrotiti krotilca in vzpostaviti nekakšno ravnotežje med spoloma.

Tudi Mlakarjeva parafraza Shakespeara izhaja iz komičnega preizpraševanja odnosov med spoloma v času feminizma, postfeminizma in gibanja #metoo. Stereotipi v tej črni komediji o stranpoteh slovenske družbe so opremljeni s seksizmom, ki spada zraven in je na sledi komične

funkcije, ki stereotipe namerno prižene do skrajnega roba in čez. To proizvede nekaj bralčevega in gledalčevega nelagodja, saj je Mlakarjeva odslikava realnosti slovenskega postsocializma kljub narečni igrivosti dodobra groteskna, hkrati pa polna banalij malomestnih mafijev, provincialnega seksizma in družinskih zdrav.

V primerjavi z new age seksizmom Petdeset odtenkov sive Mlakar ponuja politično nekorektno, a v osnovi razsvetljensko podobo novodobnih odnosov med spoloma, ki komiko črpa iz stereotipov, a te stereotipe pripelje do točk, ko se novodobni slovenski žargon pravšnjosti sesuje v samega sebe, npr. v prizoru, ko Chiara, Baptista in Bianca v protireformacijskem slogu debatirajo o škandaloznosti, nekoristnosti in pohujšljivosti branja knjig, ki ga pripšejo »feminističnosti in intelektualnosti« neukročene Katarine:

CHIARA: Vješ, tatko, ničem djelat jst intrige,
ma uona čita.

BAPTISTA: Čita? Kej tuo?

BIANCA: Knjige!

BAPTISTA: Ma bejšte!

CHIARA: Rjes!

BIANCA: Nam djela vsem sramotu.

CHIARA: Ku da ti ne bi reku nam stu botu:

»Na stujte čitat, pupe, ka vam škuodi!«

Mlakar tudi tokrat izhaja iz prepričanja, da imata komedija in tragedija oziroma komedija in drama isto tematiko, da tako prva kot druga prikazujeta »tisto, kar človeka boli in kar je prekleto res.« In prekleto zares so številni stereotipi, ki jih Mlakar s simpatično dozo dialektalne naivnosti preigrava in vztrajno vpisuje v dialogue med protagonisti in antagonistimi, ki nas po eni strani zabavajo, po drugi pa zbujaajo v nas nelagodje ob prepoznavanju lastne nestrpnosti in samoumevnosti družbeno-moralnih imperativov.

PETRUCHIO: Ku vsi moški na tem svetu
jst nucam dve reči.

HORTENSIO: Kej?

PETRUCHIO: Dnar an babu.

Narbujiši, če dobiš kr vse v paketu.

Hortensio, kej ti mogoče vješ
za kajšnu pupu, ka bi mjela keš
an fraj je, da bi se jst z nju oženu?

HORTENSIO: Čeprou vjem, čje bi lohkor najdu enu,
ne vjem, če boš od tega mjeu korist.

Je feministka!

Komedija in tragedija odslikavata isto realnost, a pri tem po Mlakarjevi interpretaciji uporabljata drugačno vizuro, zasuk kamere. »Charles Chaplin je dejal: Če gledaš življenje od blizu, je tragedija, če ga gledaš z distance, je takoj komedija. To distanco ponavadi daje čas. Z leti se rana, ki je bolela, zaraste in postane zarastlina. Drama je odprta rana, komedija pa zarastlina, ki te še vedno spomni na bolečino, vendar ni več tako hudo.« Mlakar zelo natančno misli komedijo in njene različne podzvrsti, ki se včasih približujejo resnobnosti, farso, satiro, burko, grotesko ...

BAPTISTA: Tri hčerke mam, tuo muke so peklenske.

Narhujiši je, da prou vse tri so ženske.

Če maš pr bajti kurnik, ne bo neč
naruobe, če maš kajšnu pišku več,
pej tud če je kakuoška pr kakuoški,
dočjer pr bajti je en petelin,
ka če sta dva, je hitro cjeu kažin ...

Pri tem izhaja iz dveh italijanskih tradicij: gledališča dialekta in commedia dell'arte: »Ustvarjam tako, kot so dialekt uporabljale skupine commedia dell'arte, kjer je bil vsak od likov okarakteriziran že s tem, katero italijansko narečje je govoril.« To je v slovenskem prostoru velika redkost, nekaj uporabe različnih dialektov, slengov v povezavi s preigravanjem poetičnosti in parataktičnostjo najdemo znotraj reinvenčije absurdne drame le pri Milanu Jesihu in njegovih različnih uporabah vratolomnih povezav jezikovnih ravni, od Grenkih sadežev pravice do Srebrnega rebra.

Mlakar piše za oder, tako kot Molière, Shakespeare, Dario Fo. »Ko pišem,« pravi, »imam pred očmi vedno gledalca, vedno pišem zanj, pokušam vse napisano prebrati z njegovimi očmi in če se pri tem zabavam, sem zadovoljen. Zveni shizofreno, a tako je ... Nikoli nisem popolnoma zadovoljen.« Kot je Mlakarjev opus dramaticus natančno opisal Andraž Gombač ob uprizoritvi Pašjona:

V Duohtarju so komedijo zmešnjav poganjale zakonske razprtije, bodice na račun alternativnega zdravilstva in podobno, precej zahtevnejših in usodnejših, tako imenovanih končnih tem pa se je Mlakar lotil v burkaški moraliteti *Sljehrnik* (2011), tudi na formalni ravni zahtevnejši od Duohtarja, saj so bile dramske replike v novi igri nanizane v verzih in rimane. Mlakar je posodobil in udomačil srednjeveški motiv slehernika ter na odru upodobil pokvarjenega bogataša, ki ga nekega dne obišče Smrt osebno, da bi mu izstavila račun za obilje grehov. Z grehi, trpljenjem in odreštvijo je prepreden tudi Pašjon, prav tako izpisan – no, zapisovanje mlakarjevštine, tega sočnega in živopisnega konglomerata primorskih narečij, je težavno vprašanje, ki ga tu ne gre odpirati – v vezani besedi.

Tudi *Tutošomato* je prava mala enciklopedija komedije, izhajajoča iz Shakespearove komediografije, ki pa jo sempla z raznolikimi taktikami tradicije komedije in komedijantov, od rimske Plavtove in Terencove, prek commedia dell'arte do novodobne filmske dramaturgije slapsticka Chaplina ali bratov Marx. Vse skupaj pa je vpeto v »vulgato«, ljudsko tradicijo, ki je robato veristična, včasih za urbaniziranega bralca ali gledalca tudi že groba. Toda to grobost mehča z izjemnim občutkom za jezik, njegove igre izhajajo iz ljudskega, a so filigransko izdelane. Vse to preveva avtorjevo temeljno spoznanje, ki še kako drži prav za njegove zadnje tri igre: »V nasprotju s tragedijo je komedija vedno predmet gledalčeve in piščeve distance, tudi zrelosti. Smeh ni posmehovanje, ni ničevost ali slepota, smeh je človekovo zmagoščavljanje nad absurdom obstoja.«

TADEJ STOLIČ

TUTOŠOMATO KVANTAR

Označiti nekoga za kvantarja ni ravno pohvalno, saj s to besedo v goriškem govoru označujemo osebo, ki rada opravlja in širi govorice o drugih, posredno razgrinja njihove intimne posebnosti in s tem posega v človekovo zasebnost. Vendar lahkočno širjenje govoric o drugih ni prvotni pomen izraza *kvantanje*, kot ga najdemo v Slovarju slovenskega knjižnega jezika. SSKJ pravi, da gre za prostaško in nespodobno govorjenje, izvor besede pa je povezan s starinsko obliko prostaške ter nespodobne pesmi – *kvante*. Da bi izostrili ozadje vseprisotnega družbenega pojava s starinsko pesniško obliko ter ju povezali z umetniškim ustvarjanjem Iztoka Mlakarja, moramo na krajsi zgodovinski prelet tradicije spajanja pete besede in glasbe.

Ta sega daleč v zgodovino, saj glasbo kot avtonomno glasbeno zvrst poznamo le nekaj stoletij. Prej je glasba vedno službovala besedi, spremljala plese in družabne dogodke ter imela v posameznih obdobjih in družbah različne pomene in funkcije. Starim Grkom je bila glasba (*mousikè*) predvsem vzgojna dejavnost, nekakšen uvod mladim v zahtevnejše miselne naloge. Petje in izvajanje pesmi je zahtevalo dvoje spretnosti, igranje na instrument ter retoriko, ali krajše, teorijo in prakso. Številni zapisi in reliefi iz zgodovine nam pričajo, da so pevce vedno spremljali različni instrumenti, vendar so se zaradi svoje akustične

specifičnosti bolje obnesla tiha brenkala, s katerimi se je pevec lahko sočasno spremļjal. Šlo je torej za predhodnika današnjega kantavtorja, ki poje ali deklamira svoje pesmi, največkrat ob tih spremļjavi kitare.

V stari Grčiji so potajoče pevce, ki so prepevali junaške pesmi in epe, imenovali ajoje ali rapsode; mednje je sodil tudi Homer. V antičnem Rimu zasledimo pojav ljudskih godcev in pripovedovalcev, ki so s prepevanjem kvantaških in drugih pesmi polnili sejme in taverne. Pravi razcvet posvetne pesmi v ljudskem jeziku (ne v latinščini) pa se prične v srednjem veku z obdobjem trubadurjev in truverjev v Franciji ter minezengerjev na nemško govorečih tleh; slednji so zahajali tudi v naše dežele. Vsem je bilo skupno, da niso bili le pevci ter glasbeniki-instrumentalisti, ampak so bili vsi vešči tudi igre in drugih telesnih akrobacij. Svoje znanje in veščine so kazali na številnih dvorih, občasno pa tudi na trgih, sejmih ter seveda za pijačo in jedajo v krčmah. Bili so torej neke vrste ljudski godci, ki so izumljali številne nove pesemske oblike, skladali glasbo in jo izvajali v živo.

Vzporedno z vzponom vedno bolj dovršene instrumentalne glasbe in na drugi strani opere, ki je vrhunec spoja besede, gledališča in glasbe, se razvija tudi ljudska godba, vendar brez večje uradne omembe. Da je bila ta dejavnost nadvse plodna, priča že zbirka srednjeveških posvetnih pesmi *Carmina burana* iz 13. stoletja, v kateri so pesmi tematsko razdeljene v tri sklope: moralično-satirične, ljubezenske in pivske oziroma kockarske. Vzporedni razvoj ljudskega pesništva ob boku elitne visoke in moralno-verske glasbe nas skozi stoletja vodi k pojavi vandrovca ali pevca in godbenika, kot bi ga lahko imenovali, ki s petjem in muziciranjem v tavernah, oštarijah, na porokah in pogrebih opravlja vlogo novičarja, pripovedovalca zgodb, ki zabava, hkrati pa je tudi nosilec etičnih vrednot ali vsaj moralne ocene. V naših krajih so jih pogosto imenovali tudi igri: izraz sicer označuje potajočega godca in muzikanta, vendar se jih

omenja tudi kot komedijante ali zabavljáče in zaradi njihovih predstav se jih je pogosto prejel naziv glumač. Pogosto so te vsestranske zabavljáče spremljali ljudski godci, medtem ko so igrci s šalami, pesmimi in drugimi rokohitrskimi spretnosti zabavali občinstvo.

Šlo je torej za izoblikovane javne predstave, ki imajo precej podobnosti z zahtevnejšo italijansko obliko sejmarskega godbeništva in teatra, znano kot commedia dell'arte. Akterjem teh predstav je bilo skupno, da so vsi liki peli in bili vešči tudi glasbenih instrumentov. Za to gledališko obliko je bila značilna skupinska ustvarjalnost igralcev in improvizacija na določene arhaične motive in situacije. Zaradi njihove izjemne prilagodljivosti so križarili po celotni tedanji Evropi; njihov vpliv je zaslediti pri nastanku komične opere, opere buffe, vplivali pa so tudi na sodobnejše oblike varieteta in kabareta, ki so se pojavile ob koncu 19. stoletja: v teh so poulični glasbeniki prepevali priložnostne piske, kvantaške in provokativne pesmi, s katerimi so smešili oblast in svoje težave.

Mlakar – avtor, igralec, kantavtor ali zgolj komedijant

Tudi Mlakarja bi zaradi njegove ustvarjalne razpetosti lahko označili za logičnega dediča te ljudske tradicije. Čeprav je sam večkrat izjavil, da sovraži vsakršno predalčkanje umetnosti in sebe preprosto dojema kot komedijanta, ga širna Slovenija pozna kot uspešnega kantavtorja, igralca in zadnje desetletje tudi kot avtorja gledaliških predstav. V vseh vlogah pa Mlakar sledi notranji potrebi izpovedovanja zgodb, enkrat s kitaro, drugič pač na gledališkem odru.

Prelet njegove diskografije – *Štorije in baldorije* (1992), *Balade in štroncade* (1994), *Rimarije iz oštarije* (2001), *Romance brez krjance* (2008) in *Porkaeva!* (2017) – nam, z izjemo zadnje plošče, kaže

pripovedno intenco. V pesmih upesnjuje resnične dogodke raznih posebnežev. Mlakarja od vedno zanima mali človek, ki iz svojega vsakdanjega življenja usmerja misli in dejanja navzgor proti oblasti in oblastnikom.

Kot komedijant v svojih predstavah resničnost potencira in prikazuje človekove strasti in ljudi, ki so slabši od nas, da s smehom bolje prenašamo vsakdanjo absurdnost. Na drugi strani v svoje predstave vnaša glasbene elemente, ne samo z avtorskimi songi in živo glasbo, ampak tudi z besedilom v verzih in dramskim ritmom.

Vsekakor je njegova največja posebnost v domačem kulturnem prostoru t.i. *mlakarščina*, uporaba izključno severnoprimskega narečja, zvezine »soukenščine«, ki jo občasno barva s cerkljanskimi, vipavskimi in furlanskimi izrazi. S tem lokalno govorico javno emancipira poleg uveljavljenega knjižnega izrazoslovia. Vendar onkraj poudarjanja domačega, lokalnega prostora in primorskih simbolov Mlakar z uporabo narečja raziskuje barvni učinek jezika in s tem dosega pripovedovalno živost in sočnost; meni namreč, da je narečje bolj plastično in teatralno, saj je že v osnovi namenjeno govorjenju in ne zapisovanju. Zato njegove (teatralne) pesmi, denimo *Beštija*, kjer razdvojen lirski subjekt bije notranjo bitko med piti in ne piti, ali pa delavska pesem *Pubi, usidma se*, kjer se konfliktni dialog razvije med narečno cerkljanskimi livarji in stereotipno ljubljansko govorico vodstva podjetja, učinkujejo nadvse dramaturško. Ti in mnogi drugi primeri dokazujejo smelo uporabo jezikovnih in dramskih učinkov, ki nas dobesedno posedejo v dano okolje zgodbe. To so pogosto oštarije (*Betula, Blues, Credo, Ivo Balila*), kjer smo tudi sami običajno priča kvantanju o drugih, ki tako ali drugače odstopajo od povprečja.

Oštarija je od vedno zatočišče te vrste komunikacije in kot pravi Mlakar, prostor druženja, kjer vedno izveš kaj novega. Zimzelene zgodbe posebnežev (Karlo Špacapan, Marjo Špinel, Pepi Žbaradorija itn.) z unikatnim in samosvojim pristopom, narečjem ter obravnavanimi temami, gredo od ljudi nazaj do ljudi, zato so tudi ponarodele. Podobni ustvarjalni formuli sledi v predstavah, kjer se iz humorne perspektive loteva večnih univerzalnih bivanjskih tem, od krize identitete (sodobnega) posameznika v burki *Duohtar pod mus!*, ali v orisu pragmatičnega kapitalista Jožefa Slehernika – Pepija v burkaški moraliteti *Sljehrnik*, pa celo v svetopisemski predelavi zgodbe Jezusa Kristusa v komediji *Pašjon*. Mlakar se ne prilagaja modnim muham in raje avtorsko sledi svoji burkaški naravi večnega pristnega pripovedovalca. Duh oštarije in žmoht daljnih in lokalnih štorij nam že desetletja posreduje preko svoje glasbe in teatra, zato ga raje kot igralca ali kantavtorja imenujmo, lepo po domače, *kvantar*.

MARKO SOSIĆ

IZ DNEVNIKA

Trst, 4. septembra 2019

... nekje preberem, da je Iztok Mlakar napisal nov tekst za SNG Nova Gorica in da ga režira Vito Taufer. Ob naslovu igre se takoj nasmejem: **TUTOŠOMATO**.

Beseda **TUTOŠOMATO** je verjetno gledalcu iz osrednje Slovenije neznanka, pomislim, a nič ne de, si rečem, saj Iztokovih izrazov, kot na primer štrace, škovace, kapelon, špinel, štroncade in žvaniment tudi verjetno niso takoj razumeli, pa to ni v ničemer oviralo dojemanja njegovih burk, komedij in pesmi ter njihove uspešnosti pri gledalcih, nasprotno, ravno bogastvo primorskega narečja, kontaminiranega z italijanščino ter v kombinaciji s knjižnim jezikom je Mlakarjevim in Tauferjevim stvaritvam vselej odprlo široko polje gledalčevega večplastnega užitka, poslušalcem Mlakarjevih balad pa ravno tako.

TUTOŠOMATO bi lahko prevedli v »vse v vsem« ali konec koncev, ali ... še in še bi lahko prevajali »poslovenjeni« italijanski izraz tutto sommato v slovenski knjižni jezik, toda nikoli ne bi dosegli tega skrivnostnega in zabavnega učinka, ki ga prinaša original z dodano stresico, črko manj in povezavo v eno samo besedo, saj odzvanja kot izraz, že od nekdaj ukoreninjen v slovensko primorsko govorno kulturo, ki se v Mlakarjevi pisavi nemalokrat oplaja tudi z italijansko gledališko tradicijo commedia dell'arte.

In kakšno naključje: ravno nekaj dni preden sem prebral o Iztokovem novem tekstu, sanjam o njem in se v sanjah izgubljam in razmišljam, kako bi bilo, ko bi Iztoka kdaj videl tudi v vlogi Collodijevega Ostržka, ali Chaplinovega Potepuha iz filma *Luči velemesta*, Delavca iz *Modernih časov*, Velikega diktatorja ... in še marsikaj o njem fantaziram v sanjah, saj zna poleg odličnih avtorskih dramskih in glasbenih stvaritev Iztok avtentično interpretirati še številne druge like, ki jih študiozno prenese v svoj notranji svet in oblikuje v novo odrsko stvaritev. Torej, zakaj pa ne, sem si dejal in se še naprej izgubljal v svojih sanjah ...

5. septembra

In znova naključje: nekaj dni kasneje me pokličejo iz SNG Nova Gorica in me vprašajo, ali bi ob premieri predstave *TUTOŠOMATO* napisal kakšno misel za gledališki list. Rad sprejemem, ker Iztoka poznam že skoraj trideset let, tako kot Tauferja, in oba cenim. Nenazadnje pa tudi zato, ker je v meni ostal neizbrisljiv spomin na moje prvo soočanje z Iztokom, ko sem nekdaj nastopil kot novi umetniški vodja Primorskega dramskega gledališča.

Pomislim, da sva z Iztokom prvič sodelovala leta 1991 pri Ruzantejevem delu *Lubjezen*, uojska, lakota, ki ga je Iztok prevedel skupaj s Srečkom Fišerjem. Imenitna avantura. To je bil Iztokov prvi narečni prevod za gledališče. In prvič je v narečju v gledališču tudi zapel. Takrat se je že lahko slutilo, kakšna pot je pred njim. A ne, da bo tako očaral ljudi različnih generacij po vsej Sloveniji, kot jih je s svojo prvo zvočno kaseto (!) *Štorije in baldorije* 1992.

Kmalu po režiji zgoraj omenjenega dela sem bil povabljen, da prevzamem umetniško vodstvo Primorskega dramskega gledališča. Res sem bil norec, da sem se spustil v nekaj takega, saj so v tem teatru do takrat, v dobrih dvajsetih letih profesionalnega delovanja, zamenjali že šestnajst umetniških vodij ... A sem vseeno trmasto vztrajal skoraj štiri leta in ni mi žal.

Skratka, ob imenovanju za umetniškega vodjo skličem sestanke z vsakim igralcem posebej. Srečanja trajajo kar dva dni zaporedoma. Zadnji pride na sestanek Iztok Mlakar, ne vem, po kateri logiki, gotovo ne po abecednem redu ... z logiko imam itak še vedno rahle težave, a se ne sekiram ...

Skratka, sestanki se odvijajo na stari upravi, orožje JLA že rožlja, tanki in topovi so pripravljeni, jaz se pa v prostorih nekdanje kadiilnice novogoriškega Kultunega doma pogovarjam s številnimi igralci ansambla. Ob prihodu Iztoka Mlakarja sem že povsem shiran, saj si zapisujem

njihove želje in ambicije, njihove stiske in strahove, o katerih sem takrat prepričan, da jih bom odpravil in igralskemu ansamblu v celoti odprl nov čas ustvarjalne sreče in zadovoljstva ...☺

Srečanje z Iztokom se je pa odvijalo tako:

Lesena drsna vrata se premaknejo in on vstopi. Čez ramo ima nekakšno platneno torbo ali nahrbtnik, nasmejan je in prijazen, odloži torbo, medtem ko polaga torbo na klop, me pronicljivo pogleda, toda prijazno in obenem rahlo ironično, nakar spusti pogled, odpre torbo, znova me pogleda, medtem ko me gleda, stegne roko v torbo, počasi počasi vleče nekaj iz torbe in me še naprej gleda, tokrat naravnost v oči, jaz gledam vanj in v torbo, in znova vanj in v torbo, on strmi vame s svetlobo v očeh in nekakšno naravno milino in končno potegne iz torbe ... buteljko vina. Razveselim se njegove geste. Nakar potegne iz torbe še odpirač in odmaši buteljko. Potem seže z roko znova v torbo in potegne ven še dva steklena kozarca in vanju natoči vino. Trčiva. Spijeva. Vino je odlično. Tedaj se povsem sprostim in pomislim, da ima Iztok veliko človeške topoline, ironije in avtoironije, slednje mi tedaj še močno primankuje.

Od takrat sem mu sledil kot igralcu, kantavtorju in dramatiku in nenazadnje pesniku, ki med drugim poje o veličini duha malih ljudi in njihovih plemenitih, duhovitih, zlobnih in trpkih notranjih svetovih, in tudi tega mi ni bilo nikoli žal.

6. septembra

Preberem *TUTOŠOMATO*. Smejam se duhovitim dialogom, likom, situacijam, songom, tekstu je definitivno navdihnila Shakespeareova *Ukročena trmoglavka*, kot tudi piše v repertoarni oznaki, pomislim, saj se uporna Katarina, najmlajša od hčera mafijaša Minola Baptista, ki ne želi moških v hiši, bori za vrednote svobode in individualnega dostojanstva, da bi z njimi obvarovala svoji sestri, ki tvegata isti konec kot njihova mati – ta je zaradi svojega moža že pokojna. Burka na resno temo o

ženski emancipaciji in butastih in nasilnih moških, burka s travestijami in nenazadnje burka o zmešnjavi spolnih identitet.

Ne bi več modroval o tekstu, dejal bi samo, da po mojem mnenju odpira med drugim vrsto vprašanj, ki se tičejo sodobnega človeka, v prefinjenem in duhovitem ključu.

Toda močan element travestije se mi v mislih že udejanja pred očmi in me za trenutek potegne nazaj v čas, ko sem bil kot ravnatelj tržaškega teatra zmenjen z direktorjem nekega drugega gledališča.

To zgodbo res moram povedati.

Torej, pridem na zmenek. Čakam v nekakšni predsobi direktorjeve pisarne. Zima je. Čevlje imam vlažne od dežja. Luči so medle in rdečkaste, stoli in fotelji obloženi v rdeče. Sedim na mehki oblogi fotelja in čakam na direktorja, s katerim sva se spoznala že v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja. Dolgo čakam nanj, ko se iznenada odpro vrata in ga zagledam. V medli svetlobi ne razločim njegovega obraza, opazim pa, da je oblečen v ženska oblačila iz devetnajstega stoletja, da se mi naglo približuje in govori in govori in govori z veliko hitrostjo z meni neznanim glasom: *saj so vam verjetno povedali, da je bil direktor zadržan, da se boste pogovarjal kar z mano, reče glas skozi ustnice, ki so rdeče namazane, in rdečilo sega čez njihove robe*. Za trenutek pomislim, da se je želel z mano pohecati, poznam njegove štose, a si vendorle težko predstavljam, da bi bil sposoben početi kaj takega v lastnem teatru. Ne, *nihče me ni obvestil*, rečem, strmim v našminkani obraz in se sredi medle rdečkaste svetlobe vse bolj vdiram v obloženi fotelj. Tedaj pomislim, da stoji pred mano moški, preoblečen v kurbo, ne more biti drugače. Ja, z mano se boste pogovarjali, jaz delam v administraciji, ampak občasno tudi igram, reče, in oprostite, da ste morali počakat na konec prvega dejanja, imava deset minut časa, gospod Sosič, potem moram znova na sceno, reče in strmi vame s široko razprtimi očmi in na široko odprtimi ustii. Ni direktor, preoblečen v žensko, prava ženska je, pridem končno do spoznanja. Ničesar ne razumem, nelagodje je vse večje, glas moje

sogovornice administratorke-igralke pa vse bolj agresiven, gospa ima le deset minut časa, da mi čim bolj prijazno poda stališča direktorja, ki so glede moje želje po sodelovanju povsem odklonilna. Nič gostovanj našega teatra v njihovem, nič sodelovanj, nič izmenjav, ničesar skratka, razbiram iz tistih ust, ki niso nič kriva, saj samo posredujejo direktorjevo stališče, in se počasi prepričujem, da gospa resnično igra v predstavi kurbo, zrelo. Njeni široki boki, rdeča lička, strašno namazane ustnice, prsi, ki silijo iz dekoltega, so dovolj zgovorni elementi. Tako me odklanja v vsem, kar predlagam, da v nekem trenutku pomislim, kako me niti za stranko ne bi sprejela, če bi se mi v glavi zafedljalo in bi se ogrel za njen potencialno milovanje. Ne pride v poštov, in poleg tega se ji mudi znova na sceno, da odigra svojo vlogo in se potem vrne v administracijo.

TUTOŠOMATO – koneckoncev mi je šlo še kar dobro, pomislim, ko obsedim na tistem obloženem fotelu ter se z njega še dolgo ne morem pobrati, tako sem dotolčen, še posebno, ko minuto kasneje zaslišim z odr strahotne ženske krike, ko v glasu prepoznam gospo igralko-administratorko, ki se je malo prej pogovarjala z menoj, saj se zgrozim ob misli, da jo na odru res koljejo, kakor staro kokoš.

Ja, začelo se je drugo dejanje popoldanske ponovitve predstave, ki je bila namenjena dijakom in študentom.

TUTOŠOMATO, če dobro pomislim na ta dogodek, mi je vdor odrske travestije v realnost povzročil močan šok, saj ga še danes ne morem pozabiti, sicer pa je sledilo še veliko takih in drugačnih preoblek, predvsem tistih, ko se ti človek pokaže v določeni luči in še ne veš, da si je v njem komaj medla svetilka, ki le s težavo prebija temo v njem.

8. septembra

Pošljejo mi novo verzijo Iztokovega teksta, pravijo, da Iztok spreminja, izboljšuje, popravlja vse do konca. Seveda, kako pa drugače ... Ne bom bral zadnje verzije ... Itak jo bo znova spremenil ... in gotovo na boljše, če pa ne, bo vrnil prejšnjo in bo ravno tako prav.

IZTOK MLAKAR

TUTOŠOMATO

IZTOK MLAKAR

TUTOŠOMATO

OSEBE

CHIARA
BIANCA
KATARINA
PETRUCHIO
HORTENSIO
TRANIO
LUCENTIO
BAPTISTA MINOLA

KEJ BI ŽENSKA RADA

Ne, niso lahke! Ne, tuo rjes ni hec!
Je nemoguoče tuo, da bi en djec
zastuopu, kej če mjet od njega ženska.
Sej ženske vidjo zmeram vse reči
prou glih obratno, ku jih vidmo mi,
an tuo zastuopit muka je peklenška.

Ka lohkor gre naravnost, gre okruoh,
je močna narbl takrat, ka je švoh,
ti jemlje prostor s tem da, se umika.
Ponosna narbl, kdr je na tleh,
nedolžen anglčk, kdr djela greh,
počuti grda se, ka ljepa je ku slika.

Eh ženske, ženske, rjes ne gre mi u glavu,
zakej ste tajšne, duo vas je napravu.

Za žensku manj je več an več je manj.
Če je mlč slaba, je še narbl fajn
an te zastuopit zna, da je že sitno,
takuo da jezen nase si an sit
že tega, da ne znaš pred njuo neč skrit ...
neč razen tistga, kar je prou očitno!

Ka je vse prou, tist bot ji ni neč prou.
Če njeki ne bi ji povjedat tou,
ti muči, kukr češ, vseglih te uona šliši.
Čeprou zna bet korajžna prouzanprou
še takrat, ka bi se vsak djec usrou,
ustraši se na smrt navadne miši.

Neobvladljivo? Uona tuo obvlada.
Kar če, ni nikdar tisto, kar bi rada.

Ma duo zastuopi žensku, duo tuo vje,
kej bi rjes rada, kej u resnici če?
Ne, ženske so rjes ena čudna rječ.
Ne muorš zastuopit jeh, ni pomoči,
sej vidjo vse obratno, ku pej mi,
an tist, ka tuo zastuopi ... ni zastuopu neč!

1. PRIZOR

TRANIO gleda v reko, pripravlja se, da bi skočil, pristopi LUCENTIO.

LUCENTIO

Duober večer, gospuod!

TRANIO

Duober večer.

LUCENTIO

Kej ni lepuo, a? Kajšn blažen mir ...

Kej muotim?

TRANIO

Muotiste!

LUCENTIO

Rjes mi je žou.

Ah, kajšen zrak, da ti prou spuca glavu ...

Kej djelaste?

TRANIO

Kej djelam? Prouzanprou ...

LUCENTIO

Pardon, se nism še predstavu.

Lucentio se jst kličem ...

TRANIO

Fajn. Lepuo.

LUCENTIO

An vi ste ...?

TRANIO

Sm! Ma ne bom dougo več ...

LUCENTIO

Ne boste dougo več kej?

TRANIO

Ah, neč, neč ...

LUCENTIO

Ben, vaše ime je ...

TRANIO

Tranio! No, takuo!

Kej si bl srečen zdej, ka se poznamo?

LUCENTIO

Ma ne, gospuod, jst sm tou vjedet samo ...

TRANIO

Zdej vješ! An beži zdej po soji puoti!

LUCENTIO si sezuje čevlje.

LUCENTIO

Pošlušte, Tranio, vas slučajno muoti,

če dam sm šuolne? So bli grozno dragi.

So fina marka, vjeste ... Buoh pomagi.

Muoj reklc! Vam ga podarim.

TRANIO

Ni treba.

LUCENTIO

U žepu nuoter je pou moje plače ...

TRANIO

Kej rjes?

LUCENTIO

Za struoške od mojga pogreba.

Takuo! An zdej si slečem jst še hlače

an vse ukop tole lepuo zložim ...

Povjedte, Tranio! Kajšen se vam zdim?

TRANIO

Pa dobro, mona. Kej bi ti rad vjedu?

Kej misliš, da sm člouk, ka bi rad gledu
na samem nage đjedce?

LUCENTIO

Ne, kje pa!

TRANIO

Če vidijo me zraven tebe nazga,
kej bojo misnli, da smo nas dva?

LUCENTIO

Pošlušte, to že dougo ni neč tazga ...

TRANIO

Ti bom že dau tuo ni neč tazga, šemo!

LUCENTIO

Si bom obliku hlače ...

TRANIO

Dobro vjemo,

kej čjo na samem tajšni, ku si ti,
kej znajo tajšni nardit iz človjeka ...

LUCENTIO

Rjes mrzla zgleda, kej se vam ne zdi?

TRANIO

Kej mrzla?

LUCENTIO

Zgleda vsaj.

TRANIO

Ma kej tuo?

LUCENTIO

Rjeka.

TRANIO

Si zmješan? Ja ne boš zdej plavat šou!

LUCENTIO

Ne skrtbte, Tranio, sej jst sploh ne znam.

TRANIO

Ne znaš? Kej?

LUCENTIO

Plavat.

TRANIO

A, ben, pole prou ...

LUCENTIO stopi proti reki.

Ej, ti! Kej djelaš ti?! Da te ni sram!

Si mislu skočit?

LUCENTIO

Tajšen mam namen.

TRANIO

Pogled ga, tajšen ma namen! Ben, ben ...

Pošluši: Kej pej jst?

LUCENTIO

Kakuo kej vi?

TRANIO

Kej sm jst? Zrak? Kej me moguoče ni?

LUCENTIO

Zakej?

TRANIO

Si kdaj že šlišu za maniru?

Jst sm biu prvi, jst bom prvi skoču!

LUCENTIO

No, dejte!

TRANIO

Bom, ja! ... Ka se bom odluoču.

Ka bom premislu vse lepo u miru ...

LUCENTIO

Jst grem!

TRANIO

Stoj!

LUCENTIO

Pazi!

Se ujameta.

TRANIO

Bi me rad ubil.

Če bi zdej padu, bi biu glih ti kriv ...

LUCENTIO

Pej kej je z vami?

TRANIO

U krizi sm. Poznaš

občutk ...

LUCENTIO

Občutk?

TRANIO

Ja, kdr karte igraš.

Občutk, da dans maš sreču, da ti gre.

Si gvišn! Gvišn! Daš na mizu vse!

Ni šans, da ne bi dubu, porkasvjet!

LUCENTIO

Ste dubu?

TRANIO

Ja, sm dubu: kajlu u ret!

Vješ, tist občutk je en usran slepar!

An jst sm si pej še sposuodu dnar ...

LUCENTIO

Na banki?

TRANIO

Banki? Idijot! Magari!

Pr mafiji! Jst sm že mrtu, stari!

Muoj ti, vješ, kej napravijo človjeku.

Ti rajši ne povjem. Rjes bo narbujiši,

da skočim neč ku sam od sebe u rijeku ...

LUCENTIO

Zaljubljen sm. Nesmrtno. Tuo je hujši.

An pupa me ne mara.

TRANIO

Bejži, dej!

LUCENTIO

Nesrečen sm.

TRANIO

Nesrečen? Rjes? Zakej?

LUCENTIO

Nobena mi ni nikdar rekla ne!

Me majo rade pupe...

TRANIO

Neč za tuo.

LUCENTIO

Kej česte reči?

TRANIO

Kr potolaži se!

LUCENTIO

Kej? Nej se potolažim?

TRANIO

Je takuo:

te bojo mjele rade zmeram manj,
dočjer ne boš opazu ti en dan,
da je zastuojn, da nima več pomjena
se matrat, da te niče več nobena ...

LUCENTIO

Bom skoču!

TRANIO

Skoči, če bi rjes rad biu
cjeu gniu, zelen, napihnjen an smrdljiv,
ka tajšen boš čez kajšn mjesec u rijeki.

LUCENTIO

Ajej! Kej nej nardim? Že vjem.

TRANIO

Kej njeki?

LUCENTIO

Objesim se.

TRANIO

Ti vrže ven oči
an jezik ... Se ti tuo kej lepše zdi?

LUCENTIO

Ne. Ustrelim se!

TRANIO

Tuo ti še ostane,
Izvoli, če bi ti rad mjeu možgane
rastresene tole po tljeh!

LUCENTIO

Obup!

Zastrupu se bom. Kje je kejšen strup?

TRANIO

Bi blizu, ku si misliš.

LUCENTIO

Kje?

TRANIO

Tole!

Mu poda »prisrčnico«.

LUCENTIO

O, hvala!

Požrešno piše, TRANIO mu jo iztrga iz rok ...

TRANIO

Prej ku se boš rjes zastrupu,
prijatu, povi mi kej več od nje!

LUCENTIO

Kakuo?

TRANIO

Opiši mi tu toju pupu!

LUCENTIO

Opišem nej ju? Ben, je teško najt
besjede ...

TRANIO

Ti si neč ku uzemi cajt!

LUCENTIO

Kakuo nej začnem?

TRANIO

Povi, dej! Je ljepa?

LUCENTIO

Je.

TRANIO

Ljepa je.

LUCENTIO

Ja, je.

TRANIO

An to je vse?

Oči?

LUCENTIO

Jeh ma.

TRANIO

Jeh ma?

LUCENTIO *pomisli*

Ja, ma. Obje.

TRANIO

Obje? Ma bejži! Češ rečt, da ni sljepa.

Postava?

LUCENTIO

Ma.

TRANIO

Postavu ma?

LUCENTIO

Seveda.

TRANIO

Pozabu si, kakuo ta pupa zgleda!

LUCENTIO

Ni rjes.

TRANJO

Kakuo se kliče?

LUCENTIO

Sm pozabu.

TRANIO

Kakuo? Si že pozabu? Kej je s tabu?

LUCENTIO

Vjem pej, da lase ma prou gvišno rjave.

TRANIO

Vsaј tuo! No, ben, bruneta je, se prave.

Vstopi BIANCA, svetlolasa, LUCENTIO jo zagleda.

LUCENTIO

Blondinka.

TRANIO

Prou, no pej blondinka ... Kej?

LUCENTIO

Kakuo je ljepa!

TRANIO

Reku si glih prej ...

LUCENTIO

Pozabte, kej sm reku. Glejte tuo!

Zaljubljen sm.

TRANIO

Zaljubljen? Spjet? Lepuo.

An glih u tu tole! Prjatu muoj,

Pošluši, skoči u rjeku! Zdej! Takoj!

Veš, duo je tuo?

LUCENTIO

Ne.

TRANIO

Nimaš ti tri čiste.

LUCENTIO

No, duo je?

TRANIO

Bianca, hčerka od Baptiste
Minole. Mafijaš je, stara šuola.
Če mu na živce greš, te hitro uon
na gvišno da.

LUCENTIO

An kam tuo?

TRANIO

U beton!

An za pokuoru ma gospuod Minola
tri hčerke ...

LUCENTIO

Tri!

TRANIO

Ja, tri. Kej ni zadostī?

An tuo, če jih naštejem po staruosti,
so Katarina, Bianca an še Chiara.
Nobenga stari u hišu ne pusti,
dočjer ne gre proč najstarejša hči.
Ma Katarine vzet noben ne mara,
čeprou so ljape, ena bl od druge,
se še noben snubc če do njih ni zrinu.
Ne muorjo se poročt te rjevce buoge,
dočjer se en ne oženi s Katarinu.

LUCENTIO

Je grda?

TRANIO

Ne, kje pa! Tuo ni problem.

LUCENTIO

Kej je problem?

TRANIO

Kakuo nej ti povjem?

Lepota je pr njej brez izkoristka.

Sm šlišu, da je ...

TRANIO

Kej je?

TRANIO

Feministka!

LUCENTIO

Ajej!

TRANIO

Kažin!

LUCENTIO

Obup!

TRANIO

Rjes.

LUCENTIO

Kej je tuo?

TRANIO

Ne vjem, kej je, ma šliši se grduo.

LUCENTIO

Jst grem!

TRANIO

Počaki!

LUCENTIO

Grem!

TRANIO

Se boš umiru!

Bi rad, da bi te stari betoniru?

LUCENTIO

Srcje mi juoka an mi tuoži duša ...

TRANIO

Pej kej ti je?

LUCENTIO

Srcje mi bije vroče.

Mi tuoži duša an srcje mi juoče ...

TRANIO

Ustavi se! Si trmast bl od muša.

LUCENTIO

Mi tuoži duša an srcje mi juoka ...

TRANIO

Te muorem jst za uha ku otroka!

Mu navije uho, LUCENTIO se pomiri.

LUCENTIO

Jst muorem prist do Biance ...

TRANIO

Čaki, dej!

Če češ, te lohkor jst prešvercam h njej.

LUCENTIO

Kej rjes?

TRANIO

Z veseljem ti nardim uslugu.

Za struoške bom dnar za pogreb ti uzou
an še obljeku ...

LUCENTIO

Ma kakuo bom šou
če brez obljek?

TRANIO

Ti bom dau jst drugu.

2. PRIZOR

Pri BAPTISTI doma, kasneje BIANCA, CHIARA.

Vse je razmetano, povsod prah, orodje, hiša je v renoviraju, v ozadju se sliši hrup zidarskih del ...

BAPTISTA

Tri hčerke mam, tuo muke so peklenske.

Narhujši je, da prou vse tri so ženske.

Če maš pr bajti kurnik, ne bo neč
naruobe, če maš kajšnu pišku več,
pej tud če je kakuoška pr kakuoški,
dočjer pr bajti je en petelin,
ka če sta dva, je hitro cjeu kažin.

Zatuo sm jst tole edini moški,
nobenga druga blizu ne spustim,
če najdem kajšnega jst, konc je z njim;
če mi ne vervaste, prou glih mlčk prej
je konču u betonu glih ta zaden.

No ben, zdej vam je jasno vsaj, zakej
je tolko nekončanih novogradnj.

Ne muore djec bet »blažen med ženami«.

Mi djeci blaženi smo, ka smo sami.

Ka pride baba, vse zakomplicira;
ti luomi škatle an ne da ti mira,
teži, naklada, če mjet kej od tebe
an ni kontenta, soje ma potrebe ...

Vsak djec pej prou kontent bo, že če daš
mu mir, da lohkor si natuoči glaž ...

Gre do mize, ne najde kozarca ...

Če bi biu kajšn čist, porkaputana!

Proklete babe, tuo pej ne bo šlo!

Ni vode! Ni luči! Pej kej je tuo!

Je hiša umazana an razmetana!

Neč ni na sojem mjestil! Jst bom znoru!

Prokljete mule, bejšte u maloru ...

Prikašlja CHIARA.

CHIARA

Ne muorem dihat več, muoj zlati tatko,

je prou za znort! Mi bo razneslo glavu!

Vješ tatko, če ju ti ne boš ustavu ...

BAPTISTA

Ben, kej čmo, je blo sladko, ma prekratko.

Očitno, da je zluodi tuo zamerku,

da mi je fajn, an mi je poslu hčerku.

Ma bejži? Da ne muoreš dihat, Chiara?

BIANCA

Vješ, tatič muoj, takuo naprej ne gre.

BAPTISTA

Rjes zgleda, da me zluodi prou ne mara:

ne enu, poslu mi je neč ku dvje.

Lepuo, da ste obedvje pršle, Bianca,

če ni vas dvjeh ... mi neč, prou neč ne manjka.

Publik.

Tole dvje hčerke so, pero ta treča

za vse nas nartavečja je nesreča.

Kar Katarina hišu renovira,

razsuva, švasa an z macuolu maha,

ne muore člouk vječ mjet nobenga mira,

ne da se dihat več od tega praha ...

CHIARA mu vzame kozarec.

CHIARA

Ne stuoj pit tega, tata, si boš škuodu.

BAPTISTA

An kej nej pijem jst, pr streli?

BIANCA mu da plastenko

Vodu!

BAPTISTA

Ma kej si zmješana!

BIANCA

Boš dehidriru.

BAPTISTA

Proklete mule, pustte me pr miru!

Tri hčerke mam, ka ni od njih koristi.

Pred cajtem sm u časnik dau oglas,

da nucam sluškinju, glich zarad vas,

da nucam enu, da mi kuha, čisti ...

Nobena ženskih djel se ne dotakne,

nobena niti riti mlčk ne zmakne!

CHIARA

Ma, tatko!

BIANCA

Tatič!

BAPTISTA

Iščem enu žensku!

BIANCA

Dej, tatič ...

BAPTISTA

Žensku, ka se ne boji

bet baba, ku bojiste se vas tri.

Čem partnercu.

CHIARA

Poslovnu?

BAPTISTA

Ne, življensku!

CHIARA

Dej, tatko ...

BAPTISTA

Vdouc sm! Če se bom odluoču

an najdem tajšnu, se bom z nju poroču!

CHIARA

Ne se razburjat, tatko, te bo kap.

BIANCA

Ja rjes, že zdej mi zgledaš grozno slab.

BAPTISTA

Pr miri pustte me, zaskuožibuo!

Poročte se an spravte se spod nuoh!

BIANCA

Ma tatič ...

CHIARA

Tatko...

BAPTISTA

Pupe vaših ljet

so, kukr se spoduobi, šle u promet.

Zakej se že en bot ne poročiste?

CHIARA

Zakej ne, tatko? Prou glih zarad tebe!

BAPTISTA

Kej? Zarad mene? Prou rjes ni potrebe.

BIANCA

Ja, zarad tebe.

CHIARA pokaže čez rame

An še zarad tiste.

Bi uostu rad tole sam s Katarinu?

BAPTISTA

Kej?! Sam jst s Katarinu, s tu zverinu,

s tu bešiju pet minut ne preživim.

CHIARA

Pomiri se!

BIANCA

Dej, tatko, ne bet jezen!

BAPTISTA

Ma duo je jezen? Jst se je bojim.

Odkar ju je napadla ta boljezen,
odkar je ...
Išče besedo.

CHIARA

Feministka.

BAPTISTA

Sm tou rečt.

CHIARA

Vješ, kej je tuo?

BAPTISTA

Se ku boljezen slišil
An tuo prou grda! Jst čem mir pr hiši!

CHIARA

Ma buogi tatko.

BIANCA

Tatič.

BAPTISTA

Je za utečt.

Vas prousim, ne me pustit samga, pupe!

CHIARA

Sevjeda te ne bomo.

BIANCA

Se zastuope.

CHIARA

Kje čmo najt nasdvje tazga, ku si ti?

BIANCA

Ne bomo šle!

CHIARA

Nej te neč ne skrbi.

BIANCA

Ku moški lohkor vzor si vsim ostalim.

CHIARA

Te grozno cjenim.

BIANCA

Jst povsuod te hvalim.

Moj tatič.

CHIARA

Tatko muoj, kej praviš, če bi
ostale nasdvje kr tole pr tebi ...

BIANCA

Te čuvale na toja stara ljeta ...

CHIARA

Kej ti če muož, če tazga maš očjetā?

BIANCA

Tole bom nedotaknjenā ostala ...

CHIARA *Bianci*

Ne pretiravi, dej!

BAPTISTA

Narlepša hvala!

Ni treba, pupe, ka se bom še zjuoku.

Kej, če bi rajši primle metlu u roku ...

BIANCA

Ma tatič ...

CHIARA

Tatko ...

BIANCA

Sej vješ, nasdvje bi.

Ma kej, ka Katarina ne pusti.

CHIARA

Ne, Katarini ne pomaga neč
govort.

BIANCA

Ja, ka je pametna preveč.

CHIARA

Vješ, tatko, ničem djelat jst intrige,
ma uona čita.

BAPTISTA

Čita? Kej tuo?

BIANCA

Knjige!

BAPTISTA

Ma bejšte!

CHIARA

Rjes!

BIANCA

Nam djela vsem sramotu.

CHIARA

Ku da ti ne bi reku nam stu botu:

»Na stujte čitat, pupe, ka vam škuodi!«

BAPTISTA

Sm reku? Kdaj?

BIANCA

Ma, kajšne uona bluodi!

Ne prime metle ...

CHIARA

Djela moška djela.

BIANCA

Montira, inštalira ...

BAPTISTA

O, ti strela!

BIANCA

Si misliš?

CHIARA

Se za žensku tuo spoduobe?

BAPTISTA

Ni čudno, da je u hiši vse naruobe!

CHIARA

Vješ, pravi, da smo vsi enakopravni.

BAPTISTA

Ma duo tuo?

CHIARA

Moški, ženske ...

BAPTISTA

Porkasvjet!

Da smo mi glih? Smo glih mi moju ret!

Tole sm biu an bom jst zmeram glavn!

BIANCA

Si glavni, si ...

BAPTISTA

Je prou pr vsaki babi
tuo, da razmišlja, znak, da djeca rabi.

Poročt ju muorem!

BIANCA

Ja, čimprej ju dej!

BAPTISTA

An žena muore bet pokuorna muožu!

CHIARA

Dej, povi ji tuo!

BAPTISTA

Sej ji bom, glih zdej!

BIANCA

Ma bravo, tatič!

BAPTISTA

Ji bom jst razložu,
da sm njen oče an da mam pravicu,
da ju za ženu tistmu, ka čem, dam!

CHIARA

Takuo je!

BIANCA

Bravo!

BAPTISTA

Zdej ju bom poklicu.
Vstopi KATARINA, vsi otrgnejo.
Ni treba klicat zluodja, pride sam ...

3. PRIZOR

BAPTISTA, CHIARA, BIANCA, nastopi KATARINA.

KATARINA

No, pej sm zrihtala jst napeljavu
an ni ga, ka bi bujši tuo opravu.
Bom obnovila hišu jst prou hmali
takuo, da je ne boste več spoznali.

CHIARA

Že zdej je ne spoznamo!

KATARINA

Niso heci!

An zdej si bom prvuščla jst dva deci.
Ka sm mlčk zmatrana, mi prou zapaše.
Vzame steklenico.

CHIARA

Ni čistih glažev!

KATARINA

Bom pej kr iz flaše.

BIANCA

A, ne, ne boš vse sama požlampala!
Ji vzame steklenico, piye ...

BAPTISTA

No, pej se cjela je familja zbrala!
Katrinca ...

KATARINA

Jst sm Katarina.

BAPTISTA

Katka ...

KATARINA

Sm Katarina!

BAPTISTA

Ja, sevjeda! Skratka,

Katjuška ...

KATARINA

Katarina!

BAPTISTA

Dej, pošluši!

Že duogo mi ta rječ leži na duši.

KATARINA

Kej tuo?

BAPTISTA

Zakej se ne bi poročila?

KATARINA

Ne vjem, zakej bi si jst tuo nardila.

BAPTISTA

Pošluši, Katica, po mojem mnenju

KATARINA

Sm Katarina!

BAPTISTA

Vješ, da u življenju
boš djeca nucala.

KATARINA

Ja, rjes ga bom,
glih tolko, ku en duober granulom.

CHIARA

Poroči se!

KATARINA

Poroči se ti, Chiara!

Kej čakaš, Bianca?

BIANCA

Češ rečt, da sm stara?!

Da pozna sm po biološki uri?

KATARINA

Dej, genji, Bianca, dej, ne njuri!

CHIARA

Glej, juoče, žalostna je zarad tebe.

KATARINA

Ja, vidim, cmizdri, an spjet brez potrebe.

BIANCA

Brez moškega ne muore ženska bet.

Predstavljej si brez moških ti ta svjet!

KATARINA

O, mirno bi si ga predstavljal znala.

Pomisli: svjet brez uojsk an kriminala,

poun žensk, nobenmu slabga ne bi tjele,

bi srečne ble, vesele ...

BIANCA *zasanjano*

An debjele!

KATARINA

Kej žveciš ti spjet?

BIANCA

Tuo je zelenjava!

KATARINA

Spjet ješ tu porkeriju!

BIANCA

Ma je zdrava.

KATARINA

Je zdrava? Rjes? Poglej se u špegu, Bianca!

Od vseh teh sojih diet si prou zelena.

Je videt skuozi že, takuo si tanka.

Pošluši, prou nobenga ni pomjena

se shirat, da en djedc na tebe zleze.

BIANCA

Se čem poročt, dočjer sm še sposobna ...

KATARINA

Si še sposobna? Kej? Fotosinteze?

CHIARA

Vješ, Katarina, zdej si rjes hudobna.

BIANCA

Ma, ti obračej, kukr češ, oprosti:

brez moškega ta skrevšnih ni sladkostil!

KATARINA

Če češ vsak dan kanc mljeka u soju kavu,

si boš za tuo nabavlja cjelu kravu?

U bajti boš trpjela beščju grdu,

da ti bo komandiru an ti smrdū?

Ne vidim jst razloga, draga moja!

BIANCA

Vješ kej, ob sebi čem mjet enga jst,

ka me bo čuvou, mjeu me rad, bo zvjest ...

KATARINA

Rad? Zvjest? Prou, kupi pesa, šuoja!

BIANCA

Bi rada, da ostanemo prou same?

Se čem poročt! Ka ljeta grejo mimo.

KATARINA

Je bujš, da umremo, ku se poročimo!

BIANCA

Kej govorиш, dej!

KATARINA

Spomnte se mame!

Se je namučla s tatom soje cajte

Od takrat, ka se je z njim poročila,

si upala ni stuopit več iz bajte.

Kr spomnte se, kej nas je učila ...

KATARINA
TI SI ŽENSKA

Muoreš se zavjedat tuo, da
je določeno že vse,
kdr, ka je konc poroda,
reče duohtar: »Pupca je.«
Ti si ženska.

Če maš pole še kej sreče,
hitro se še ta konča,
ka djec pred oltar te zvљeče
an tm muorš ti rečt mu ja.
Ti si ženska.

An hvaležne muormo bet za tuo,
da moža smo doibile.
Čez muoža se ne smjemo lamentat!
Če te vsaki dan ku enu žvau
ne mlati, ti ni sile.
Če klofne te, če rečt, da te ma rad.

An če vsak dan huodi h drugi,
ljubic več ma ku kalcet,
je u krizi, rjevež buogi.
Muorš zastuopt an potrpet!
Ti si ženska.

Če je še takuo povprečen,
grd an ne zastuopi neč ...
moški je! Je lohkor srečen,
sej je vreden dosti več.
Ti si ženska.

Moškemu uzet pravice,
tuo velika je krivica!
Pravicu ma zahtjevat jih nazaj.
Ženski će zarad krivice
souze tečejo čez lica,
tuo pej en ljep je ljudski običaj.

Nej bo prazna toja glava
an vrlina toja mouk!
Vsaka ženska pretirava,
kdr bi bla rada člouk.
Ti si ženska ...

KATARINA

Ne! Ni mus, da smo ženske zmeram žrtve!

CHIARA

Ne muormo živet več u teh smetjeh.

Pometi, Bianca, dej, pomij po tljeh ...

KATARINA

Dotaknte se metle an ste mrtve!

BIANCA

Vsaj pačevnu poberem, tm je pačk ...

KATARINA

Ti bom pobrala lase z glave tebi!

BIANCA

Dej, glih nu malo ...

KATARINA

Da slučajno ne bi!

BIANCA

Ma dej, no!

CHIARA

Katarina!

KATARINA

Tuo je štrajk!

BAPTISTA

Kej? Kajšn štrajk?

KATARINA

Ne bom vam jst pustila
pospravljal, pej če bo potrebna sila!

Vstrajat muormo, pupe, tolko cajta,
dočjer naš tata končno ne porajta,
da muormo tudi ženske mjet besjedu.

CHIARA

Duo? Uon?

BIANCA

Ja, rjes! Še zase uon ne vje!

BAPTISTA

Kaduo tuo? Jst?

CHIARA

Kakuo bo uon kej vjedu?

BIANCA

Je buogi!

BAPTISTA

Duo je buogi?

KATARINA

Kukr če!

BAPTISTA

Od koga govoriste?

KATARINA

Grem u garažu.

Sm končno naštudirala montažu.

BAPTISTA

Montažu?

KATARINA

Ja, montažu.

BAPTISTA

Čega?

KATARINA

Plina.

BAPTISTA

Ne djelat tega, Katka ...

CHIARA

Katarina!!!

KATARINA gre.

4. PRIZOR

BAPTISTA, CHIARA, BIANCA.

BAPTISTA

Ste vidle tuo?

CHIARA

Obupno!

BIANCA

Tuo je grozno!

BAPTISTA

Poročt ju muormo, prej ku bo prepozno.

Čem, da od hiše gre, an tuo takoj!

Če se bo našu končno en heroj,

ka bi uzou za ženu Katarinu,

takoj dobi za duotu gotovinu ...

CHIARA

Ma tako, ja ji ne boš dau prou vse!

BIANCA

Ja, rjes je, tatič muoj! Kej pej nas dvje?

BAPTISTA

Vasdije dobiste več od Katarine:

vse moje delnice, nepremičnine ...

Izvleče oporoko.

CHIARA

Ma kdaj?

BIANCA

Ja rjes, kdaj?

BAPTISTA

Kdr puojdem u grob.

CHIARA

Ben, hvala, tatko!

BIANCA

Ja, rjes, tatič, hvala ...

Sežeta po oporoki, BAPTISTA jo izmakne.

BAPTISTA

Ma ne bo neč iz vsega tega ukop,

zatuo ka oporoka bo veljala

tist bot, ka bo šla proč od hiše uona!

CHIARA

Ma tatko!

BIANCA

Ja, rjes! Tatič ...

BAPTISTA

Ni pardona!

Ju tistmu djecu dam, ka ju bo tou,

če ji bo prou, al pej ji ne bo prou ...

BIANCA gleda Chiaro

Če smo pr djecih glih ...

CHIARA

Ja tatko, glej!

Ta hiša tudi ...

BAPTISTA

Kej tuo?

BIANCA

Muoža nuca.

BAPTISTA

Kej? Muoža?!

CHIARA

Majstra!

BIANCA

Da kak ruor popuca.

Sifone sprazni, letriku naštela,
zamenja dihtung, žarncu prviče.

CHIARA

An da opravi končno ...

BIANCA

... moška djela.

BAPTISTA

Kej? Moška djela? Ne bo kurbarije
tole nobene! Dec vam je zadišu!
Nobenga ne spustim u našu hišu
an če tole jst kajšnega dobim ...

CHIARA

Ma tatko ...

BIANCA

Ja, rjes! Tatič ...

BAPTISTA

Konc je z njim!

Lepuo bo ležu zglihan u betonu.

CHIARA

Dej, tatko, dej!

BAPTISTA

Me maste vsi za monu.

Ne bo neč! Jst čem mjet pr hiši mir!

Dva moška jst pustim do naših vrat:
en puoštar je an drugi muoj bankir.

Do vrat, neč več! An tm ma za ostat!

U našu hišu ne spustim nobenga,

dočjer ne boste najdle za nju enga.

BIANCA

Kakuo nej nasdvje kajšnega dobimo,
če ne pustiš ti moškim niti mimo?

BAPTISTA

Me neč ne briga, mule! Kukr čte!

Ste vidli, kajšna je ta mularija?

Po glavi prou neč druzga jim ne gre,
ku kurbarija, sama kurbarija!

Voha.

Ja rjes, že njeki cajta se mi zdi,
ku da u tej bajti njeki fajn smrdi.

BAPTISTA gre.

5. PRIZOR

CHIARA, BIANCA.

CHIARA

Se če poročt uon.

BIANCA

Njeki tuo omenja.

CHIARA

Z nobenim jst delila premoženja
ne bom! Bo treba nardit tuo čim prej!

BIANCA

Ja, rjes ... Bo treba? Kej tuo?

CHIARA

Pusti, dej!

Ku nuoč je zgubljen.

BIANCA

Ma še zmeram zdrov.

CHIARA

Kakuo tuo misliš?

BIANCA

Fizično.

CHIARA

Magari

ni mus, da bo še dougo, prouzanprou.

BIANCA

Zakej pej tuo?

CHIARA

Sej dobro vješ, da stari
ljudje umrejo dosti botu glih doma.

Takuo je tuo, pomagat se ne da.

BIANCA

Te ne zastupim.

CHIARA

Lohkor si vesela.

BIANCA

Zakej?

CHIARA

Prou vsaka brihtna baba vje že,
če se neumna an naivna djela,
u življenju več ku s pametju doseže.
Ta Katarina! Kej ji pade u glavu!

BIANCA

Ja rjes!

CHIARA

Člouk bi najraši ju zadavu!

CHIARA gre.

BIANCA

BLONDINKA

V življenju pogruntala jst sm tuo kdaj že,
da ženska se muore na sebe naslont.

Da moški pr ženski ma sploh kej korajže,
edino če vidi, da ženska je blond.

Djec misli, ka vidi pred sabu blondinku,
da prou gvišno brihtna od njega je manj.
Ma vjeste, kej vam jst povjem brez ovinku?
Ne bom razočarala pričakovanj!

Sm blondinka, kr verjemte, da rjes!
Sm blondinka; podugič an počrez!
Sm blondinka, tista iz vicu.
Sm blondinka, mam tu pravicu.
Sm blondinka, nenačrtna.
Jst blond sm, da se bl ne da, ne da, ne da ...

Ma ne misl zdej kr takoj avtomatsko,
da neč ne razmišljam ... Čeprou se mi zdi;
razmišljanje uplivat zna psihosomatsko,
prou zmeram, ka mislim, me glava boli.

Ku gledam na logiku jst, topogledno
je enkrat dva kar dvakrat ena, priznam!
Ma če ljubiš enkrat se u dvjeh, je več vredno,
ku pej če se ljubiš dva bota ti sam.

Jst sm blondinka, kr verjemte, da rjes!
Sm blondinka; podugič an počrez!
Sm blondinka, tista iz vicu.
Sm blondinka, mam tu pravicu.
Sm blondinka, nenačrtna.
Jst blond sm, da se bl ne da, ne da, ne da ...

Pozvoni pri vratih, CHIARA pride nazaj in gre proti vratom.

CHIARA

Kak bot, povjem ti, dvigne mi pritisk ...

Pozvoni pri vratih.

BIANCA

Pej kej je tuo?

CHIARA

Očitno, da obisk.

6. PRIZOR

CHIARA, BIANCA, HORTENSIO.

CHIARA

Grem jst. Bom jst pogledala, duo je.

Ti bejži pazit če na una vrata,

da se slučajno ne prkaže tata!

BIANCA gre, CHIARA odpre vrata, na vratih HORTENSIO.

Hortensio, kej djelaš ti tole?

HORTENSIO

Sm pršu.

CHIARA

Vidim. Duo te je pej klicu?

HORTENSIO

Sm pršu, Chiara, da ti bom pomagu,

ku si ukazala. Mam mesaricu,

sekiru, en par nožu an še žagu.

CHIARA

Sekiru? Žagu?

HORTENSIO

Sm pomislu samo,

da bi blo fajn, če ga na kuose damo.

Prnesu sm za vsak slučaj lopatu ...

CHIARA

Ti bi na kuose zrezou našga tatu?

CHIARA

Bo lažje nosit ga.

CHIARA

Ma kej je tebi?!

HORTENSIO

Formalno pravno ...

CHIARA

... nisi u glavi čist.

Bi rad ti, da dobim mrlški list

po kuoseh jst? Za vsaki kuos posebej?

HORTENSIO

Formalno pravno ...

CHIARA

... si en velik uosu!

Naš tata muore bet u enem kuosu!

Prou rjes si zmješan ti na cjeli črti.

Ti muorem vse razlagat ku otroku:

da bomo lohkor brali oporuoku,

naš tata muore umret naravne smrti.

HORTENSIO

Kakuo?

CHIARA

Takuo, da po stopnicah pade,
da ga med spanjem zaduši kušin,
se zdrsne mu, ka stopi ven iz kade,
namjesto cukra da si u čaj strihnin,
al pej iz petga štuka pade dol ...

HORTENSIO

Zastuopem.

CHIARA

An obleči se u babu!

HORTENSIO

Zakej pej tuo?

CHIARA

Da boš zamenju spol.

HORTENSIO

Zamenju spol? Zakej?

CHIARA

Vse si pozabu!

Naš tata neč u hišu ne spusti,
kar vsaj nu mlčk po moškemu diši.
Si ti že kdaj povohu samga sebe?

HORTENSIO

Zakej?

CHIARA

Na stuoj več nucat te kolonjske!

Diši ku fige.

HORTENSIO

Misliš zrele?

CHIARA

Konjske!

Si najdu ženina za Katarinu?

HORTENSIO

Ga ješčem še!

CHIARA

Bi rad mjeu soj zašink
narezan ti? Fetinu po fetinu?

HORTENSIO

Ne, Chiara, ne ...

CHIARA

Ben, prou. Zink- zink.

HORTENSIO

Zink-zink!

*

BAPTISTA kot povezovalec
Zastupem: niste zdej zastupli neč.
Rjes, zgleda komplikirana ta rječ,
ma ni, če razložim dramaturgiju;
an še narlažje jst razložu bi ju
takuo, da gremo mi pogledat zdej
tuo, kar se je zgodilo par dni prej.

7. PRIZOR

CHIARA, HORTENSIO pozvoni pri vratih.

CHIARA

Zvoni! Pej kjerata mona je zdej tuo?

HORTENSIO

Hortensio!

CHIARA

Kej rjes? Hortensio? Lepuo!

Gospuod Hortensio, sm prou vesjela,
da sm spoznala vas.

HORTENSIO

Me veseli.

CHIARA

Že dougo je, kar sm vas videt tjela.

HORTENSIO

An vi ste ...?

CHIARA

Chiara, ta narmlajša hči.

HORTENSIO

Sevjeda, tuo sm jst takoj uganu.

Ste ljepa.

CHIARA

Vi ste pej galanten z manu.

HORTENSIO

Ma kajšna ljepa, ste prečudovita!
Da ta lepotu bi ostala skrita,
bi velik greh biu.

CHIARA

Kej pej govoriste!

HORTENSIO

Ka gledam vas, razganja me od sreče.

CHIARA

Ustavte se!

HORTENSIO

Zakej?

CHIARA

Vam slina teče

iz ust.

HORTENSIO

Vas pruosim, da mi oprostite.

CHIARA

No, kr naprej!

HORTENSIO

Kakuo? Naprej nej grem?

CHIARA

Kr stuopte!

HORTENSIO

Jst ne vjem, če smjem.

Gospuod Minola u hišu ne pusti
nobenga moškega.

CHIARA

Ben, zdej ga ni.

HORTENSIO vstopi.

HORTENSIO

No, prou. Povejte, kej se je zgodilo!

CHIARA

Zakej?

HORTENSIO

Sm dobu nujno obvestilo,
da muorem prist pod mus an sm pršou.

CHIARA

An kej pej dјelaste vi prouzanprou?

HORTENSIO

Ekonomist sm, pravnik an bankir.

CHIARA

Vse tuo ste? Bejžte! Dejte mir!

HORTENSIO

Pr mojem poslu, vјeste, tuo je glavno,
da znaš razložit vse formalno pravno.

CHIARA

Na te reči se prou neč ne spoznam.

Sej vјeste: ženska se počuti živa,
ka pere, čisti, kuha an pomiva ...

HORTENSIO

An jst formalno pravno prou vam dam.
Če s pametju ti ženskam puniš glave,

kr sam od sebe rineš u težave.

CHIARA

Je rjes!

HORTENSIO

Vaš oče je naš komitent.

CHIARA

Je komi ... kej?

HORTENSIO

Je naša dobra stranka.

Jst sm njegov osebni referent.

CHIARA

Kakuo?

HORTENSIO

Na banki, vjeste ...

CHIARA

A, ja, banka.

Je njeki tuo u zvezi s higijenu.

Naš tata dosti botu je omjenu,
da muoreš dnar u banki fajn oprat ...

HORTENSIO

Mlčk tiše, gospodična! Pustmo stat!

Se morem pogovort jst z njim osebno.

Ga lohkor vidim?

CHIARA

Tuo ne bo potrebno.

Jst, šuoja šutasta, sm vam pozabla
povjedat tuo, da sm vas jst povabla,
da mi vse te papirje razložiste.

Mje ženske nimamo o tem tri čiste ...

HORTENSIO

Papirje?

CHIARA

Ja. Bi grozno bla vesjela.

Sm jih iz tatkotovga sefa vzela.

On, vjeste, ne pusti nam ženskam blizu,
da kjer po papirjih mu ne šnjofa ...

HORTENSIO

Tuo bi blo slabo.

CHIARA *ga priveže na stol*

Čista katastrofa!

Nardiste zame tuo?

HORTENSIO

Se bom podvizu.

CHIARA

Sej vjeste, da smo ženske mlčk za lunu.

Povejte, kej pomjeni ta papir?

Pokaže papir.

HORTENSIO

Je depozit.

CHIARA pokaže drugi papir

Tuo?

HORTENSIO

Stanje na računu.

CHIARA

Deset prstuo dobiste ku bankir,
za tuo, da nam opereste finance.

HORTENSIO

Kakuo tuo vjeste?

CHIARA

Mejte mlčk karjance!

Ni čudno tuo, da ka je dnar opran,
ga zmeram je za dvje tretjini manj?

Mu pokaže papirje.

HORTENSIO

Rjes ne zastupim, kej se je zgodilo.

CHIARA

Opaziste? Ga dosti dosti manj je.

Ku ženska vjem, če skrči se perilo,
gospuod, je prou zagvišno krivo pranje.
Vam jst pokažem, ku se pere prou.

HORTENSIO

Ne, čakte, gospodična, jst bi tou ...

Mu zliva in meče stvari na glavo, ga muči ...

CHIARA

En kilo praška, kr takuo, čez pauc ...

HORTENSIO

Ustavte se, vas pruosim!

CHIARA

An mehčauc.

HORTENSIO

Ne, gospodična!

CHIARA

An še vrelu vodu.

HORTENSIO

Ne, milost!

CHIARA

Še mlčk praška. Ne bo škuodu.

HORTENSIO

Ne stvojte, gospodična!

CHIARA

Prou ni druge.

HORTENSIO

Vas pruosim, ne!

CHIARA

Ne gre brez centrifuge.

HORTENSIO

Ajej!

CHIARA

Če ste zatuo, bom vam u čast
pokazala en trik. Vsak madež zgine,
če še dodaš mlčk ...

HORTENSIO

Kej mlčk?

CHIARA

Varekine!

HORTENSIO

Ne! Vam prsežem, nism mislu krast ...

CHIARA

Ne, zlati, ti nikoli nisi kradu.

Ti samo enu grdu maš navadu,

da rad uzameš tisto, kar ni toje,
ne da bi koga prašu.

HORTENSIO

Glih takuo je.

Jst nism kriv.

CHIARA

Ti nisi kriv.

HORTENSIO

Ne lažem.

CHIARA

Sej vjem. An glih ka govorиш resnicu,
dej, gremo u kuhinju, da ti pokažem,
kakuo u pečici spečem jst prasicu!
U par minutah znam prpraut koline.
Boš vidu, ku znam rezat toj zašink
na take tanke, tancene fetine,
počasce an z občutkom ... Zink, zink, zink.
Priznaj!

HORTENSIO

Priznam!

CHIARA

No, vidiš. Je blo težko?
Če tuo povjem očetu ... Vješ da, uon
uliva tajšne, ku si ti, u beton.
An tuo še žive!

HORTENSIO

Kej? Tuo ni človješko!
Se vam opravičavam jst stu botu.
Jst nism kradu, sm se samo zmuoču ...
Bom vrnu vse.

CHIARA

An tuo osebno meni!

HORTENSIO misli oditi, CHIARA ga zgrabi.

Si mislu, da se boš takuo pocjeni
ven zvleku?

HORTENSIO

Nism! Niti po pomuoti!

CHIARA

Vješ kej, če ti je draga toja kuoža,
priatłčk muoj, se čimprej jeskat luoti
za moju sestru Katarinu muoža.

HORTENSIO

Kej? Muoža muorem jskat jst? Kakuo?

CHIARA

Je feministka uona.

HORTENSIO

Kej?! Še tuo!

Kakuo nej najdem jst ...

CHIARA

Ku vješ an znaš.

Pohiti rajši! Par dni cajta maš.

Čimprej se muormo rješit Katarine.

An pole mi boš ti pomagu še
prepričat našga tatkota, da je
že skrajni cajt, da gлиh en mlčk počine
an gre u krasen kraj, kjer rjevež buogi
bo enkrat u življenju rjes reviru
se relaksirat an sprostit u miru ...

HORTENSIO

An kje pej je ta krasen kraj?

CHIARA

U trugi!

Maš ženu ti?

HORTENSIO

Ne, nimam še nobene.

CHIARA

Prou, pole boš uzou za ženu mene.

Me boš ubuogu ti?

HORTENSIO

Ja, bom! Ne lažem!

CHIARA

Boš nrdu vse, prou vse, kar ti ukažem?

HORTENSIO

Sevjeda bom.

CHIARA

Če ne, te za spomink
narježem, da boš ti ku mortadela;
nobena rječ na tebi ne bo cjela!

Je prou?

HORTENSIO

Je prou.

CHIARA

Ben prou.

Kot pozdrav. Zink-zink!

HORTENSIO

Zink-zink!

*

BAPTISTA kot povezovalec

Zastuopeste? Ja? Ne? Takuo-takuo?

Vi niste neč zastuopu / zastuopla. Fajn! Lepuo.

Nej bo, ku če, mi gremo s štorju zdej,

ku rečemo pr nas, nazaj naprej.

8. PRIZOR

TRANIO, LUCENTIO.

TRANIO

Lucentio, pej sm, kej djelaš tam?

LUCENTIO

Ne grem!

TRANIO

Pej sm!

LUCENTIO

Ne grem!

TRANIO

Korajžno, dej!

TRANIO zvleče na oder LUCENTIA, ki je oblečen v žensko.

LUCENTIO

Povjem vam, Tranio, da me je prou sram.

TRANIO

Lucentio muoj, te nima bet zakej.

Ne zgledaš slabo.

LUCENTIO

Ne?

TRANIO

Ka tajšnu babu

zagledam jst, bi kr za ret ju zgrabu ...

Ga zgrabi.

LUCENTIO

Kej česte s tem povjedat?

TRANIO

Pustmo stat!

LUCENTIO

Na stvojte tuo govort, ka tuo me žali!

TRANIO

Poglej, poglej, kakuo si najdu hmali

u sebi občutljivu žensku plat!
Smo kej pozabli? Vse je tu: ret, joški ...
Ni šans, da duo pogrunta, da si moški.

LUCENTIO

Je rjes potrebna vsa ta maškarada?

TRANIO

Do Biance se drgači prist ne da!
Čeprou Baptista kr tri hčerke ma,
nobena ženskih poslu ne obvlada.
Baptista sluškinju že dougo išče,
an pupka, ti se zdiš mi glih ta prava.

LUCENTIO

Zastuopem.

TRANIO

Bejži! Rjes?

LUCENTIO

Ma je težava.

TRANIO

Težava? Kej?

LUCENTIO

Bi mogu na stranišče.

TRANIO

Si ženska pet minut, te že tišči!

LUCENTIO

Ja, me.

TRANIO

Prou. Dej!

LUCENTIO

Kakuo se tuo nardi?

TRANIO

Ne vjem.

LUCENTIO

Jst tudi ne.

TRANIO

Uzdigni krilo!

BAPTISTA odpre vrata.

BAPTISTA

Sm reku, pupe, jst, da je zvonilo.

O, Tranio, kej si mi prnesu dnar?

TRANIO

Kej pej, gospuod, tole je prvi obrok.

BAPTISTA

Obrok? Lepuo! Sej mi gre prou na juok.

Pošluši, Tranio, rjes je, da sm star,

ma nism mona! Če bi rad tu faču

še njeki cajta ti po svjetu nosu,

mi boš, kar si mi doužen, ti izplaču

u enem dnevu an u enem kuosu.

Sm oderuh, vješ, nism Karitas ...

TRANIO

Počakte! Jst še njeki mam za vas.

BAPTISTA

Še njeki? An kej tuo?

TRANIO

Gospuod Baptista,

sm vam prpelju sluškinju. Je čista,

prjazna an ma djelovne navade.

BAPTISTA

Je tuo ta pupka? Prou. Se mi dopade

Od kuod pej je?

TRANIO

Nobedn tuo ne vje.

Z nju lohkor djelaste vi, karki čte.

An kdr boste štuši lepotice,

prodajte ju!

BAPTISTA

Kakuo?

TRANIO

Ni treba cjele.

Prodajte ju vi ku rezervne djele!

Sej vjeste: srcje, jetra an ledvice ...

BAPTISTA

Ben, prou. Še enu žensku nucam.

TRANIO

Kajšnu?

BAPTISTA

Čem fizioterapeuťku, an tuo tajšnu,

ka na vseh suort masaže se spozna ...

TRANIO

Zakej?

BAPTISTA

Da bo poglihalo reči,

ka so jih ljeta zavencala mi.

TRANIO

Za dnar, gospuod, se prou vse dobit da.

BAPTISTA zgrabi *LUCENTIA*.

LUCENTIO

Gospuod!

BAPTISTA *Traniu*

Pošluši, bi blo fajn, če bi ti

prpelju njeki, kar ma mlčk več riti,

an vsaj nu malo bl konkretne joške ...

Glej, ku se trese. Ni nu malo švoh?

TRANIO

Ni, ne! Če bi mi dau vi kej za struoške,

No, za maserku ...

BAPTISTA *mu plaća*

Spravi se spod nuoh!

TRANIO

Če čem najt tajšnu dobru negovalku ...

BAPTISTA *mu pláča*

Ben prou, še tuo.

TRANIO

Še malo. Zarad davku ...

BAPTISTA *mu pláča*

Ma kej plačavaš davke ti?

TRANIO

Jst? Zmeram!

Še malo ...

BAPTISTA

Bi rad, da te betoniram?!

TRANIO zbeži.

BAPTISTA

Se luotmo djela, pupka?

LUCENTIO

An kej tuo?

BAPTISTA

Kej ti ni jasno?

LUCENTIO

Neč, gospuod.

BAPTISTA

Lepuo.

Pošluši, ti si baba, jst sm pej en muož.

Si me zastuopla zdej?

BAPTISTA *ga skuša zgrabiti.*

LUCENTIO

Gospuod Minola!

LUCENTIO zbeži.

BAPTISTA

Kr laufej, ma utekla mi ne boš:

ti maš dvje nogi, jst mam štiri kuola ...

Gre za njo.

9. PRIZOR

HORTENSIO, preoblečen v žensko, LUCENTIO.

LUCENTIO

CAVATA

Sm cavata, sm cavata.

Usak, ka pet minut ma cajta,

lohkor me za ret pošlata.

Sm cavata, ne reskiram,

ne razmišljam, se ne upiram

an ubougam usakga zmeram.

Če korajžen si, prpravi

se, da jih dobiš po glavi!

Če korajžen si, za kazen

bo toj žep prou zmeram prazen!

Sm cavata. Kej me briga!

Najdte mi en razlog za korajžu!

Na tem svjetu ni ga.

Sm cavata, sm cavata.

Da bi jst spremenu svjet,

študirou sm za advokata.

Šanse nism mjeu nobene,

je prej svjet spremenu mene.

An ka rata jasno ti, da

muoreš bet u življenju gnida ...

... si cavata! Ubogljiva.
Vsak cba ju an poriva ...
ma ni nikdar za neč kriva.
Sm cavata, neč ne bom zameru.
Zmerjejte s cavatu me,
ma jst pred sabu mam karjeru:

zmeram bojo rabli koga,
ka pošluša an ubuoga.
Vse krepa, vse gre mimo,
mi, cavate,
zmeram
preživimo.

HORTENSIO

Kej gledaste, kej česte, da vam rečem?
Če če, da se u žensku preoblečem,
če če, da tajšen huodim jst okruoh,
če če, da starga spravim ji spod nuoh,
prou neč od tega meni ni problem ...
Prou neč! Edino enu rječ ne vjem:
kje čem jst muoža najti za Katarinu!
Pred nju vsak djec bo rajši čim prej zginu!
Za ženu feministku mjet! Grozota!
Kje nej jst najdem tazga idijota ...

10. PRIZOR

HORTENSIO, nastopi PETRUCHIO.

PETRUCHIO

O, pupca muoja, ti pej prou rjes maš
tole odzada tajšen ljep pejsaž ...
Ga zagrabi za zadnjico.

HORTENSIO

Petruchio! Stari! Ma poglej ti njega!

PETRUCHIO

Kakuo? Hortensio? Si tuo rjes ti?

HORTENSIO

Petruchio muoj! Kakuo si kej, kolega?

Pej kej me gledaš?

PETRUCHIO

Gledam, kajšen si.

HORTENSIO

Sej rjes. Če te zanima ...

PETRUCHIO

Ne preveč!

HORTENSIO

Če bi rad vjedu ...

PETRUCHIO

Ničem vjedet neč!

HORTENSIO

Bi se dopadu ti?

PETRUCHIO

Češ rečt ... telesno?

HORTENSIO

Povej mi soje mnenje!

PETRUCHIO

Mislis rjesno?

HORTENSIO

Prou rjesno!

PETRUCHIO

Češ, da ti razbijem zuobe?

HORTENSIO

Ma ne, ti si zastuopu vse naruobe.

PETRUCHIO

Pej nardi, da te bom zastuopu prou!

HORTENSIO

Glej, jst sm samo tuo te prašat tou,
kakuo kej zgledam.

PETRUCHIO

Grozno! Ne zameri!

HORTENSIO

Sm vsaj en tolko ženska?

PETRUCHIO

Ben, no ja,
če prou na nulu znižam soj kriterij
an če bi tuo edina ženska bla ...
ju ne bi tou. Še mrtu ne! Buoh vari!

HORTENSIO

Ben, važno, da me ne pogrunta stari.

PETRUCHIO

Kej? Kajšn stari?

HORTENSIO

Pusti, douga štorja.

An kej pej je sm tebe prpeljalo?

PETRUCHIO

Probleme djela mi nu malo
mentalno zdravje ...

HORTENSIO

Rjes je

PETRUCHIO

Od motorja!

Dobivu je že jajčasta koljesa.

HORTENSIO

Ma bejži? Pej zakej tuo?

PETRUCHIO

Zarad stresa:

Je biu prou rjast, z njega je kapljalo ...
Če je u garaži, sam od sebe zgnije.

Sm vidu, da se slabo bo končalo,
če ga takoj ne rješim depresije.
Sm reku: »Harley, tajšna je ta rječ,
na cjestu muormo.« Je užgau ku neč!

Smo rjezali ovinke ku žiletka!
Tole se mi pej naenbot ustavi ...

HORTENSIO

Zakej pej tuo?

PETRUCHIO

Je padla dol gambetka.

HORTENSIO

Kej rjes?

PETRUCHIO

Fali mi šušta.

HORTENSIO

Vjem. U glavi!

PETRUCHIO

Ma, kajšni glavi! Od gambetke šušta!
Če bi ju dobu jst, bi biu vesjeu.
Muoj harley žalosten je, če ni cjeu.

HORTENSIO

Je žalosten?

PETRUCHIO

An ni nobenga gušta
ga vozit. Ka dobim ju, grem grem grem ...

HORTENSIO

Petruchio muoj, vješ, kej ti jst povjem?
Ti si en idijot!

PETRUCHIO

Narljepša hvala.

An ti?

HORTENSIO

Sej vidiš.

PETRUCHIO

Vidim, da je štala.

HORTENSIO

Kej češ rečt s tem?

PETRUCHIO

Očitno, da je rjes tuo,
da zna človjeka prou ferderbat mjesto ...

HORTENSIO

Dej, no! Se spomni. Sej rjes! Sm šlišu za očjetu.
Sožalje. Trudu se je douga ljeta,
da si z vinarstvom je imje ustvaru.
Je vjedu, kej je vino.

PETRUCHIO

Rjes je tuo.

HORTENSIO

Je pridn biu.

PETRUCHIO

Pr vinu ni lenaru.
Ku svječa smo, ka ju upihne vjeter.

HORTENSIO

Od čega pej je šou na uni svjet?

Zgaranosti?

PETRUCHIO

Ja, od razpadlih jeter.
Povjerbou sm vinuograde an klet,
zamislu sm si zraven še lokal,
polnilncu, spoduobnu vinoteku ...
Zdaj rabim še zagonski kapital.

HORTENSIO

Poglej, če zemlju daš pod hipoteku,
ti zrihtam jst na banki ljep kredit ...

PETRUCHIO

Kredit? Kej misliš, da sm jst zabit?

Ne, jst bi nepovratna sredstva rabu.

HORTENSIO

Ma bejži!

PETRUCHIO

Ku vsi moški na tem svjetu
jst nucam dvje reči.

HORTENSIO

Kej?

PETRUCHIO

Dnar an babu.

Narbujiši, če dobiš kr vse u paketu.

Hortensio, kej ti mogoče vješ
za kajšnu pupu, ka bi mjela keš
an fraj je, da bi se jst z nju oženu?

HORTENSIO

Čeprou vjem, čje bi lohkor najdu enu,
ne vjem, če boš od tega mjeu korist.

Je feministka!

PETRUCHIO

Fajn, sej sm jst tudi.

HORTENSIO

Počakil! Kej si?

PETRUCHIO

Jst sm feminist!

HORTENSIO

Kej si ti?

PETRUCHIO

Feminist.

HORTENSIO

Kej?

PETRUCHIO

Kej te čudi?

HORTENSIO

Ti feminist, ka zgrabiš vsaki bot
prou vsaku, ka ti pride kdaj na puot ...
Dej, ta toj feminizem mi razloži!

PETRUCHIO

Poglej, ni lahko bet u ženski koži.

HORTENSIO

Kej ne povješ.

PETRUCHIO

Vješ, ženska vidi vse reči
prou glih obratno, ku jih vidmo mi:
Ja, ženske vidjo vse reči obratno.
Ma to razložit njim je delikatno ...

PETRUCHIO

JE REKU TATA

Takuo me zmeram uču je muoj buogi ranci tata,
da babi neč ne škuodi, če ju djec za ret pošlata.
An če za ret pošlataš ju an baba se razkajfa,
ji reči, da se babja ret ne znuca. Sej ni žajfa!

Je ženska zmeram za,
če ti zastuopiš, kej če ti povjedat uona;
če reče ne, pomeni ja,
če reče ja, pomeni: »Kej še čakaš, mona!?«

Je zmeram tata pravu: »Če ma ženska rjes pravice,
je prva od vseh pravic pravica do resnice,
resnice, da pravicu baba enu samu nuca:
pravicu, da svobodno pospravlja, kuha, puca!

Je ženska zmeram za,
če ti zastuopiš, kej če ti povjedat uona;
če reče ne, pomeni ja,
če reče ja, pomeni: »Kej še čakaš, mona!?«

HORTENSIO

Kakuo se tuo nardi?

PETRUCHIO

Tuo pusti meni.

Ti kr predstavi me bodoči ženi!

HORTENSIO

Vješ kej, predstavu se ji boš kr sam.

Kej vidiš vrata?

PETRUCHIO

Kjera vrata?

HORTENSIO

Tista!

Tole, da vješ, živi gospuod Batpista
Minola.

PETRUCHIO

Kej? Minola? Ne poznam.

HORTENSIO

Pozvoni, reči, da, si sluškinju prpelju ...

PETRUCHIO

Ma koga?

HORTENSIO

Mene

PETRUCHIO

Ti maš prou rjes želju
bet ženska ...

HORTENSIO

Pole prašeji ga za roku

ta narstarejše hčerke Katarine!
Povjem ti, da se bo od sreče zjuoku,
ka komej čaka, da spod nuoh mu zgine.
Ka me Baptista spustu bo naprej ...

PETRUCHIO

Se zmjenim še za duotu!

HORTENSIO

Neč ku dej!

PETRUCHIO

Pošluši, sej me nimaš ti za monu?

HORTENSIO

Ne, ne, kje pa! Boš končno že pozvonu?!

11. PRIZOR

PETRUCHIO pozvoni, HORTENSIO, pride BAPTISTA.

BAPTISTA

Duo si pej ti?

PETRUCHIO

Petruchio se jst kličem.

BAPTISTA

An kej češ mjet?

PETRUCHIO

Gospuod, neč slabga ničem.

Poglejte, sluškinju sm vam prprelju.

BAPTISTA

Ne nucam ju, sm dobu enu velju.

Pogleda HORTENSIA.

Ben, če pomislim, bi prou pršle dvje.

Ben, pupka, povi, ku ti je imje!

HORTENSIO

Hortenzija – Rozalija.

BAPTISTA, PETRUCHIO

Kej?!

HORTENSIO

Ruožca.

BAPTISTA

Vješ, Ruožca, nječam znano mi dišiš.

Ben, una tm Pokaže v hišo. je suha ku štokfiš.

Poglejmo! Ga uščipne. Kej si se ustrašla, buožca?

HORTENSIO

Ste me uščipnu.

BAPTISTA

Pupka, ne zameri!

Je prou, da člouk mlčk ruobu prej preveri.

HORTENSIO

Gospuod ...

BAPTISTA

Ben, nej bo kukrkoli,

Ti maš rjes ret! Ju je za dvje karjoli.

HORTENSIO

Kej česte rečt?

BAPTISTA

Zdej, ka sm se zagvišu,
kr bejži, Ruožca, pucat moju hišu!

HORTENSIO gre.

12. PRIZOR

BAPTISTA, PETRUCHIO.

PETRUCHIO

Gospuod Minola?

BAPTISTA

Kej je z njim?

PETRUCHIO

Ste vi?

BAPTISTA

Sm jst.

PETRUCHIO

Vi maste hčer.

BAPTISTA

Jeh mam jst tri.

PETRUCHIO

Tri hčerke maste?

BAPTISTA

Sej glih tuo ti pravim.

PETRUCHIO

Vinar Petruchio sm, nej se predstavim.

Smo znani mi povsuod po dobrem vinu.

Vinarstvo Antonio.

BAPTISTA

Poznam. Nažrl

se ga Antonio je an umrl.

Sm šlišu, da je vse zapustu sinu.

PETRUCHIO

Ta sin sm jst!

HORTENSIO

Lepuo.

PETRUCHIO

Če bi se dalo ...

BAPTISTA

Sej vidiš, da mam djelo, dej mi mir!

PETRUCHIO

Vas pruosim ...

BAPTISTA

Nimam cajta!

PETRUCHIO

Samo malo.

BAPTISTA

Prou! Kej bi rad?

PETRUCHIO

Zasnubu vašu hčer.

BAPTISTA

Pošluši, kej jst zidu govorim?

Ne h Chiari an ne h Bianci ne spustim
nobenga! Če ne boš pr priči zginu ...

PETRUCHIO

Gospuod, jst čem zasnubit Katarinu.

BAPTISTA

Kej? Koga?

PETRUCHIO

Katarinu.

BAPTISTA

Dragi muoj

mladenc, ne vjem, če sm zastuopu prou.

Ti bi za ženu Katarinu uzou?

PETRUCHIO

Ja, bi.

BAPTISTA

Odlično! Kdaj?

PETRUCHIO

Kr zdej! Tako!

BAPTISTA

Počaki, da si pridemo na čisto.

Ti vješ, da je ...?

PETRUCHIO

Da je kej?

BAPTISTA

Sej vješ. Tisto ...

PETRUCHIO

Ma kej ?

BAPTISTA

Ben, tisto ...

PETRUCHIO

Feministka? Vjem.

BAPTISTA

An te ne muoti tuo?

PETRUCHIO

Noben problem.

BAPTISTA

Kakuo? Da ni problem?

PETRUCHIO

Tuo še narmajn.

BAPTISTA

Zakej?

PETRUCHIO

Tud jst sm feminist.

BAPTISTA

Kej si?

PETRUCHIO

Sm feminist, gospuod.

BAPTISTA

Si zmješan ti?

PETRUCHIO

Zastuopim ženske.

BAPTISTA

Jeh zastuopiš? Fajn.

PETRUCHIO

Muorš vjedet, kej ti če povjedat uona.

BAPTISTA

Ma bejži! An kakuo se pej tuo da?

PETRUCHIO

Muorš vjedet tuo, da »ne« pomeni »ja«.
Ma zdej bi pej rad, če vas neč ne muoti,
besedu reku z vami jst o duoti.

BAPTISTA

Sto taužent kron.

PETRUCHIO

An še en stuo pribitka.

BAPTISTA

Na kej?

PETRUCHIO

Na to, da kdaj ne bo očitka,
da uohrn ste.

BAPTISTA

Ti češ moj bankrot?

PETRUCHIO

An zraven še stuo taužnt za na pot.

BAPTISTA

Ti bi me rad napravu za berača?

PETRUCHIO

Pomislte, struošk se vam gvišno splača.

BAPTISTA

Se mi, če se bo rjes spod nuoh pobrala.

PETRUCHIO

Se bo, sigurno.

BAPTISTA

Kej še čakaš? Dej!

PETRUCHIO

Gospuod bodoči tast, narljepša hvala.

BAPTISTA

Boduoci zet, kr vjervi, ni za kej.

Publik. Če ležu bo krvav tole na tleh,

ma boš še žiu, tuo velik bo uspeh.

Vstopita v hišo.

KATARINA

BORMAŠINA ROCK

Če ženska tri kantuone zmeri
podpirala je u dobroj veri,
samo zatuo, da d'jec
podpiru enga je za hec,
bi ženska lohkor prou vse štiri.

Vzemmo u roke me karjuolu,
lopatu, žagu an macolu
an dejmo nardit ta svjet,
da tajšn bo, ku če bet,
ku se spoduobe našmu spolu.

Vse takuo, ku moški znamo,
murmo se zavjedat samo:
Nismo ne šibkejši spol.
D'jec spod nuoh bo hitro zginu,
kdr primeš bor mašinu
an zaguodeš rokenrol.

PETRUCHIO

En močen duh je to u vaši hiši.

BAPTISTA

Dej, tiše! Bi rad, da te zluodi šliši?

PETRUCHIO

Pokliče pupu že, da ju spoznam!

Vstopi KATARINA.

BAPTISTA

Ni treba klicat zluodja, je že tam.

13. PRIZOR

BAPTISTA, PETRUCHIO, KATARINA grozeče gleda moške, ti stojijo otrpli.

BAPTISTA

Petruchio, tuo pej rjes ne zgleda ugodno ...

PETRUCHIO

Kakuo da ne?

BAPTISTA

Takuo grduo te gleda.

PETRUCHIO

Tuo je zatuo, ka ji je mlčk neruodno.

BAPTISTA

Ju misliš rjes zasnubit?

PETRUCHIO

Ja, sevjeda.

Poglejte tu lepotu, tu milinu.

Na njeki me spominja ...

PETRUCHIO se približa KATARINI, ki zarenči, vsi se odmaknejo korak.

BAPTISTA

Na steklinu?

PETRUCHIO

Dopadem se ji.

BAPTISTA

Zgleda prou, da ne.

PETRUCHIO

Je gorka prou.

BAPTISTA

Ja, tuo pej rjes. Prou vre.

Glih malo manjka, da ne eksplodira!

PETRUCHIO

Ja, od pričakovanja an nemira.

Poglejte tuo, gospuod bodoči tast,
do mene čuti tajšnu simpatiju ...

Ji vidim u očeh ljubjezen, strast.

Kej nej nardim?

PETRUCHIO se približa KATARINI, ki zarenči, vsi se odmaknejo korak.

BAPTISTA

Pokličmo policiju!

PETRUCHIO

Ben, zdej ju bom zasnubu.

BAPTISTA

Rjes? Lepuo.

Še njeki: ne dvigavat ruok nad njuo!

PETRUCHIO

Zakej da ne?

BAPTISTA

Ka s tem ji boš

odkriu soj trebuh an soj prjni koš.

PETRUCHIO

Je fajn, če pridešte zarad karjance
mlčk bliže ...

PETRUCHIO se približa KATARINI, ki zarenči, vsi se odmaknejo korak.

BAPTISTA

Rajši gledam tuo z distance.

Kr od tole ti dam soj blagoslov.

Ne, ne bom gledu tega. Bom kr šou ...

PETRUCHIO

Ben, zdej ni druge, ku da tuo nardim.

PETRUCHIO se približa KATARINI, ki zarenči, vsi se odmaknejo korak.

PETRUCHIO

Gospuod bodoči tast, nej ponovim:

Zastuopit muormo ženske.

BAPTISTA

Se spoduobe.

PETRUCHIO

Tist, ka zastuopi žensku, dobro vje,
da ka kej reče, misli glih naruobe ...

BAPTISTA

Ben, upejmo vsi, da bo rekla ne.

BAPTISTA gre.

14. PRIZOR

KATARINA, PETRUCHIO

KATARINA

Kej bi ti rad od mene?

PETRUCHIO

Katka moja ...

KATARINA

Ustavi se! Se kličem Katarina
an nism od nobenga jst lastnina,
ti gnuoj od dјedca, gvišno pa ne toja.

PETRUCHIO

Rjes nisi moja še, ma vjem, da boš.

KATARINA

An duo si ti?

PETRUCHIO

Sm toj boduoči muož.

Petruchio.

KATARINA

Si zmješan?

PETRUCHIO

Ja, od tebe.

Vješ, Katka ...

KATARINA

Katarina!!! Brez potrebe
se sliniš.

PETRUCHIO

Ljepa si ...

KATARINA

O, kompliment.

PETRUCHIO

Prekrasna si ...

KATARINA

Še eden, glej ti tuo!

PETRUCHIO

Se strašno mi dopadeš.

KATARINA

Rjes? Lepuo.

Poberi se spod nuoh mi ta moment,
nagnusa, jst ne padam na te fore!

PETRUCHIO

Katrinca!

KATARINA

Katarina!!! Obupano. Ni pomjena ...

PETRUCHIO

Ma, vješ, ku je, člouk vseglih prašat muore.

KATARINA

An kej tuo?

PETRUCHIO

Kej bi bla ti moja žena?

KATARINA

Si mona?! Ne, ne an še en bot ne!

Si me zastuopu? An poberi se,
če ne, boš spoznu moju mračnu plat!

Gre mimo PETRUCHIA.

PETRUCHIO

Tu mračnu plat bi pej rjes spoznu rad.

Jo zagrabi od zadaj.

KATARINA

Kej djelaš?

PETRUCHIO

Iščem mračnu plat odzada.

KATARINA

Ne, ničem ...

PETRUCHIO

Ničeš, ničeš, ma bi rada.

KATARINA

Dol z mene, ti nagnusna surovina!

PETRUCHIO

Jst surovina, Katka?

KATARINA

Katarina!!!

PETRUCHIO

An vješ, kej pravimo mi feministi?

Da, ne glede na spol, ljudje smo isti.

Poglej nasdva! Glej sebe an glej men!

Razliku vidiš kajšnu? Jst nobene.

Tole odzada nasdva smo enaki,

Jo prime za zadnjico.

odspreda pašemo pej glih ukop!

Jo sune k sebi.

KATARINA

Kej djelaš?

PETRUCHIO

Nimam pojma!

KATARINA

Dej, počaki.

Ustavi se! Zategni ročnu! Stop!

Kej djelaš?

PETRUCHIO

Tuo, kar djela muož na ženi.

Se prevalita, KATARINA zgoraj ...

KATARINA

Ti gnuoj ti!

PETRUCHIO

Prou, pej buodi ti na meni.

Ostaneta objeta v »klinču«.

15. PRIZOR

KATARINA, PETRUCHIO, vstopijo BAPTISTA, CHIARA, BIANCA, HORTENSIO.

BAPTISTA Petruchiu

Lepuo je videt vas.

BIANCA

Ja, rjes.

CHIARA

Prekrasno!

KATARINA

Kej česte rečt?

BAPTISTA

Neč, Katka, je vse jasno!

KATARINA

Sm Katarina!

BAPTISTA Petruchiu

Kej si jo že prašu?

PETRUCHIO

Smo zmenjeni!

BAPTISTA

Jst grem odoprt flašu!

KATARINA

Ma kej, če si me prašu?

PETRUCHIO

Če boš moja.

KATARINA

Sm rekla ti, da ne!

PETRUCHIO

Prou glich takuo, ja.

KATARINA

Ma kej ti ponovim? Ne, ne an ne!

PETRUCHIO

Ste slišu tuo, gospuod?

BAPTISTA

Sm šlišu vse!

PETRUCHIO

Sej vjemo vsi, da ne ...

BAPTISTA

... pomjeni ja!

KATARINA

Pej kej vam je, kej bluodista vasdva?

BAPTISTA

Boduoci zet, tole je moja roka.

KATARINA

Ma čakte, kej je tuo?

BIANCA

Kdaj bo poruoka?

KATARINA

Poruoka?

PETRUCHIO

Bo takoj, ka se bo dalo.

An tistih tristuo kron?

BAPTISTA

Počaki malo!

Smo rekli dvjesto.

PETRUCHIO

Tristo.

BAPTISTA

Tuo je kraja!

KATARINA

Ma kej vam je? Kej se tole dogaja?

PETRUCHIO

Neč tazga, Katica.

KATARINA

Sm Katarina!

PETRUCHIO

Gospuod Baptista, tristo! Gotovina
na roku bi bla strašno ljepa gesta.

KATARINA

A smem jst končno ...?

BIANCA

Govori nevjestu!

KATARINA

Nevjestu? Jst? Kej?

CHIARA

Sej je enostavno.

Ti razložim vse zdej ...

HORTENSIO

Formalno pravno!

CHIARA

Formalno pravno vješ, da je takuo,
da pupa je, kar je, če je ...

HORTENSIO

Intacta.

CHIARA

Vsem nam je jasno, da je pršlo do ...

HORTENSIO

Kontakta.

CHIARA

Čem rečt, da si zdej ...

HORTENSIO

Ad acta!

PETRUCHIO zgrabi KATARINO, ji zamaši ustā ...

PETRUCHIO

Kej tristo?

BAPTISTA

Štirsto dam za tu poruoku!

Takuo sm srečen, da se bom kr zjuoku ...

PETRUCHIO, KATARINA, BAPTISTA odidejo.

16. PRIZOR

CHIARA, BIANCA, HORTENSIO gledajo za odhajajočimi.

CHIARA

No, pej je šla spod nuoh ta rogovila ...

BIANCA

Zdej se bom končno lohkor poročila.

CHIARA

Je prou, da ta rječ še nu mlčk počaka.

BIANCA

Ma kej počaka?

CHIARA

Sej vješ, kej: očjetā.

BIANCA

Nervozna sm, nabirajo se ljeta

an biološka ura mi tiktaka.

Ne bom zdržala dougo pr tej hiši.

CHIARA

Ne deri se! Na daleč se te sliši.

BIANCA

Ma kolko cajta še?

CHIARA

Dočjer bo treba.

BIANCA

Češ rečt, do Katarinine poruoke?

CHIARA

Ne, Bianca, do očetovga pogreba.

BIANCA

Pogreba?

CHIARA

An do branja oporoke,
ka bodo zvedli vsi užaloščeni,
da vse zapustu tebi je an meni.

BIANCA

Ma kdaj bo tuo?

CHIARA

Še prej, ku se ti zdi.

BIANCA

Zastuopeš, Chiara, meni se mudi!

An ne slepart! Čem mjet od vsega pou!

Čem polovicu!

CHIARA

Ja! U rjedi! Prou!

Maš pou ...

BIANCA *odhiti.*

... od tega, kar bo še ostalo.

An, Bianca, pou od neč je strašno malo!

17. PRIZOR

CHIARA, HORTENSIO.

HORTENSIO

Vesel sm, Chiara, da nam je uspelo.

CHIARA

Hortensio, veselo spet na delo!

HORTENSIO

Kej češ povjedat?

CHIARA

Da se djela luoti.

Naš tata nam še zmeram je na puoti.

Ne mislim jst zapravljat si življenja
med čakanjem na soj kuos premoženja!

HORTENSIO

Ne muorem jst ...

CHIARA

Da ti ne pride u glavu,
da bi zdej njehu! Boš s poti ga spravu!

HORTENSIO

Jst nimam prakse ...

CHIARA

Kej pej, ku ju maš!

Pošluši! Si bankir an advokat
cjeu kup ljudem si že zavil ti vrat ...

HORTENSIO

Kakuo nej tuo nardim?

CHIARA

Ku vješ an znaš!

Če komu ratalo bo, bo glih tebi.

HORTENSIO

Te ne bom razočaru ...

CHIARA

Da me ne bi!

HORTENSIO gre.

18. PRIZOR

BIANCA, LUCENTIO, kasneje BAPTISTA.

LUCENTIO

Pst, gospodična!

BIANCA

Vi ste ...

LUCENTIO

Moški sm.

BIANCA

Obljechen ste u žensku ...

LUCENTIO

Tu sramotu

trpim zatuo, da vam povjem,
kakuo prevzet nad vašu sm lepotu.

Mi tuoži duša an srce mi juoče ...

BIANCA

Gospuod, ne zdej, prhaja sm muoj oče.

LUCENTIO

Kej sm tou rečt? A, ja. Srce mi juoka ...

BAPTISTA ga zagrabi, LUCENTIO obmolkne.

BAPTISTA

Kej te kej muoti, pupka?

LUCENTIO

Vaša roka.

BAPTISTA

Kej je naruobe z njuo?

LUCENTIO

Je tm uodzada.

BAPTISTA

Je tm? Poglej poglej, pej sej je rjes to.

Sm jo že jesku. Zarad revme rada

uteče mi na kajšno toplo mjesto.

Kej mi povješ, kakuo ti je imje?

LUCENTIO

Luče ... Lučija ... Po domače Lučka.

BAPTISTA

Lučka? Ben, pošluši, Lučka-štručka:

sej vjemo obadva, za kej se gre.

Posluši, pupka, če bi kej postrani
zaslužla rada, se numalo zgani!

LUCENTIO

Gospuod, nerodno mi je, me je sram.

BAPTISTA

Te nima bet zakej, prou ni potrebe.

LUCENTIO

Zakej?

BAPTISTA

Sm vrgu očke jst na tebe.

Se mi dopadeš.

LUCENTIO

Bejžte no!

BAPTISTA

Priznam.

Pošluši če boš z manu ti prijazna ...

LUCENTIO zbeži.

Ne spjet utečt! Je baterija prazna!

Publiko.

Kej gledaste? Jst mam že tolko ljet,
da mam pravicu mlčk pokvarjen bet.

19. PRIZOR

Obala reke, TRANIO se spet pripravlja, da bo skočil, spet je izgubil pri kartah, v ozadju ropot prometne nesreče, KATARINA priteče na rob prepada, odrine TRANIA, za njو PETRUCHIO.

TRANIO
BALADA O SRCU

Utihni mi srće za vedno.
Nism vjedu, zdej tuo vjem,
da srće ni prou neč vredno,
kdr ni ta prave u njem.
Spomnim se, ko sva bla sama,
ko bla moje je srće,
moja lјepa srčna dama ...
Ma vse pride an vse gre.

Od nekuod se je prplazu.
Kdaj? Kakuo? Ne vjem, priznam.
K naenkrat sm opazu:
ljepga fanta u srcu mam.
Zame je bla tuo že sreča,
da sm gledu ukop njih dvjeh.
Pej je pršla še ta treča,
an so bli u srcu u treh.

Rјeku sm si: dej se umiri!
To je to, ne bo jih več.
Sm že mјeu u srcu štiri,
sreča je rjes čudna rječ ...
... an je grozno grozno rјedka:
peča ni biu srčni kralj!
Aš, fant, baba an desetka ...
S kraljem bi mјeu fleš rojal!!!

Je zastuojn, da biješ u meni.
Muči, muči zdej, ka vjem,

da srce neč ne pomjeni,
če nimaš vseh pet kart u njem ...

TRANIO

Kej nej nardim? Jst prou rjes nimam sreče!
Zdej buldožer me z dreka ven ne zvliče.
Na kartah sm že spjet jst vse zapravu!
Prej ku Minola mi odreže glavu,
je bujši, da končam tuo rječ za zmeram.
Bom skoču! Se glich mlčk še skoncentriram ...

20. PRIZOR

V ozadju ropot prometne nesreče, prideta KATARINA in PETRUCHIO.

PETRUCHIO

Ma kej ti je? Kej si ven z glave ti?

KATARINA

Ven z glave? Jst? Ma bejžil! Se ti zdi?

PETRUCHIO

Sej bi se skorej ubili. Kej je s tabu?

KATARINA

Kej ti povjem? Ku prvo si me ugrabu ...

PETRUCHIO

Si sama tjela!

KATARINA

Zmeram ista štorja.

So ženske zmeram za, ni rjes? Lepuo.

Ne vješ od žensk prou neč ti! Glih takuo,
ku ti ne vješ en drek neč od motorja.

Je djelu kontrakolpe, je trokiru,
ma puočen škarik ...

PETRUCHIO

Nism ga reviru

poftikat še! Vješ, vsega člouk ne muore ...

KATARINA

U borši od opreme maš kažin!

Kej vješ ti, mona, čje maš ti gedore,
prolungu, žnjodu, krik, džirobakin ...

PETRUCHIO

Pej dobro, kej bi ti od mene rada?

KATARINA

Je čudno, da še nisi skuru žlajfu,
ka voziš: gas, žlajfada, gas, žlajfada ...

PETRUCHIO

Pošluši, zdej se bom pej rjes razkajfu.

KATARINA

Zabij si že u tistu toju glavu ...

TRANIO

Pardon, kej bi vas lohkor mlčk ustavu?

KATARINA

Ne znaš ti nankr držat prou balance ...

TRANIO

Lepuo vas pruosim za nu mlčk karjance.

PETRUCHIO *Katarini*

Ma kej je tebi? Kej te je prijelo?

TRANIO

Pardon!

KATARINA *Traniu*

Dej mir!

PETRUCHIO *Traniu*

An djeli soje djelo!

TRANIO

Ma, čakte vi, če samomor člouk djela ...

KATARINA

Ben, pole nardi ga!

PETRUCHIO

Kaduo ti brani?

KATARINA *Petruchiu*

Ne znaš ti vozit, dobro, da sm cjela.

PETRUCHIO

Je zdrsnlo ...

KATARINA

Ma bejžil! Na banani?

PETRUCHIO

Počaki, ti pokažem zdej bananu,
ku je še nisi vidla!

KATARINA

Neč ku dej!

Sm vidla jst u življenju marskej ...

TRANIO

Pej ja ne boste kr tole pred manu ...

PETRUCHIO *Traniu*

Pred tabu? Kej pred tabu?

KATARINA

Kej bi rad?

PETRUCHIO

Ja, kej?!

KATARINA *Petruchiu*

Ti pusti ga pr miri stat!

PETRUCHIO

Zakej?

KATARINA

Ka uon se z manu pogovarja.

Traniu

No, kej bi rad od nas ti prouzanprou?

TRANIO

Od vas neč, jst bi samo rad umrou.

KATARINA

Kej rjes? Zakej?

TRANIO

Ku prvo, nimam dnarja.

Sm zgubu vse na kartah, nimam centa ...

Pr mafiji sm si napravu puf!

Me čjo ubit! Jst sm že vsega štuf ...

KATARINA

Ma dej!

TRANIO

Sam s sabu mam cjeu kup problemu ...

KATARINA pokazuje *Petruchia*

Takuo ku uon. Te pruosim, povi njemu,

da bo narbujiši, če sam sebe fenta!

PETRUCHIO

Počaki ti, bom fentu zdej jst tebe!

KATARINA

Sm pridi, če si upaš!

TRANIO

Brez potrebe

se kregaste!

PETRUCHIO *Traniu*

Ma kej ti vješ!

KATARINA

Dej, muči!

PETRUCHIO

Češ fasat!

KATARINA

Fuga, dej!

PETRUCHIO

Jeh češ po glavi?

TRANIO

Čem rečt ... motor ... se lohkor ga popravi!
če mi povjeste samo, čje so ključi.
Moguće da mi rata, bom proviru,
vi se kr kregejte naprej u miru.

PETRUCHIO

Ben prou. Če najdeš kajšne kuose cjele,
pršparej mi jih za rezervne djele.

21. PRIZOR

KATARINA, PETRUCHIO.

PETRUCHIO

Takuo ne bo šlo ...

KATARINA

Ne, ne bo.

PETRUCHIO

Ubrisana si!

KATARINA

Ti ne vješ, kakuo.

PETRUCHIO

Pej kej ti je?

KATARINA

Sej sm ti že povjela,
da z enu žensku se takuo ne djela.

PETRUCHIO

Jst, mona, dnar an babu sm tou mjet
lepuo u paketu. Dobu sm paket,
ka zdej mi u rokah je kr eksplodiru.

KATARINA

Sm ti jst rekla! Pusti me pr miru!

PETRUCHIO

Domov te bom odpelju.

KATARINA

Kukr češ.

Zasliši se ropot motorja.

PETRUCHIO

Očitno bomo šli nazaj mi pješ.

KATARINA

Ne bom pešačla zarad tebe, uosu!

PETRUCHIO

Ne boš pešačla? Prou! Te bom pej nosu ...

Si jo oprta, gresta.

*

BAPTISTA kot povezovalec

Sej vjem, da skačemo iz kraja u kraj,
sm, če, gor, dol ... Ma nej bo kukrkoli,
da vjeste, zdej smo spjet nazaj nazaj.
Kej ne zastupiste? Smo pr Minoli
čjer stari športkačon, ni za govort,
spjet prakticira soj narljubši šport ...

22. PRIZOR

Pri BAPTISTI doma, HORTENSIO.

BAPTISTA

Lučija, Ruožca, pej čje ste vas dvje?

Nej bo, ku če, ma mi ne boste ušle!

Se odpelje.

HORTENSIO

Sm že proviru vse, ma mi ne rata.

Ma stuo življenj! Prou niče krepat stari!

Ne samo tuo, cjeu cajt za ret me šlata.

Ubijem ga, če jst krepam, magari!

Ga bom! Je samo še vprašanje, kdaj.
Sm dau jst tolko strupa u ta čaj,
da bo deležen večnega pokoja.
Nej en požirk nardi an konc je z njim ...

BAPTISTA

Rozalija! Tole si, ruožca moja.

Na stuj mi utečt!

HORTENSIO

Nikamor ne bežim.

Sm skuhala vam čaj za lahko noč.

BAPTISTA

U življenju nism sreču še nobene,
ka bi takuo lepuo mi bla u pomuoč.
Cjeu cajt tole si an skribiš za mene,
so zlate prou te toje male ruočke ...
Nalašč počaku sm, da bomo sami.

HORTENSIO

Zakej?

BAPTISTA

Da ti povjem, takuo, med nami ...

HORTENSIO

Kej tuo?

BAPTISTA

Sm vrgu jst na tebe očke.

HORTENSIO

Ste vrgu očke vi ...

BAPTISTA

Mlčk bliže pridi!

Se mi dopade, da si bl takuo ... konkretna.

Si mlada še.

HORTENSIO

Gospod, sm polnoletna ...

BAPTISTA

Si rjes?

HORTENSIO

Dva bota.

BAPTISTA

Ma se ti ne vidi.

HORTENSIO *publiko*

Ta ne bi vidu krave u puhni štali.

Zdej grem, gospod.

BAPTISTA *ga zagrabi, strastno*

Nikamor ne boš šla!

HORTENSIO

Zakej da ne?

BAPTISTA

Ka gremo ukop nasdva.

HORTENSIO

Zakej?

BAPTISTA

Da bomo se mlčk bujš spoznali.

HORTENSIO

Ma kam tuo?

BAPTISTA

Bi rad s tabu ruore pucu.

HORTENSIO

Kej bi vi?

BAPTISTA

Pupka, lohkor si vesela.

HORTENSIO

Vesela? Jst?

BAPTISTA

Jst upam, da še djela.

Hidravlika. Je dougo nism nucu ...

LUCENTIO

Mam čaj, gospuod ...

BAPTISTA

Ja, vidim, sm poahtu ...

HORTENSIO

Ta čaj, gospuod ...

BAPTISTA

Mi ga boš gor odnesla.

Ga bomo spili ukop nasdva. Pod plahtu!

Ja, pupka, danes se bo hiša tresla ...

Gresta.

23. PRIZOR

BIANCA, LUCENTIO.

LUCENTIO

Tole je moja ljepa prinčipesa,
ki ji je ratalo srce mi ukrast.

BIANCA

Muoj mačo!

LUCENTIO

Se odoprejo nebjesa,
ka vas zagledam, me zagrabi strast ...

BIANCA

Muoj mačo!

LUCENTIO

Gledu bi vas spjet an spjet.

Srce mi ...

BIANCA

... juoče, vjem. An tuoži duša.

Pošluši me ...

LUCENTIO

Prevzet sm!

BIANCA

Ne pošluša!

LUCENTIO

Zdej vam jst izpovjem ljubjezen soju:

BIANCA

Kej rjes? Kakuo?

LUCENTIO

Bom enu vam zapoju:

Mi tuoži duša an srce mi juoče ...

BIANCA

Pošluši, mačo, buodmo kr na ti?

LUCENTIO

Zakej pej tuo?

BIANCA

Zatuo, ka se mudi.

LUCENTIO

No, prou. Ka sm vas prvi bot zagledu,
sm biu ... Ne vjem, kakuo bi vam povjedu.

Ku da zadihu s puhnimi sm pljuči.

Mi je šla kri u glavu ...

BIANCA

Dej no, mučil

LUCENTIO

Ja rjes. En tak očutk, nemir u duhu,
Mrščavca an metulji u trebuhu,
srce je tuklo; ka ste pršla blizu,
so prsa neč ku ...

BIANCA

Se ti hecaš z manu?

LUCENTIO

Zakej?

BIANCA

Če bom kdaj tјela analizu

od stanja tojih notranjih organu,
ti bom že rekla. Dejmo, ka je sila!

LUCENTIO

Je sila?

BIANCA

Videt čem, kej sm dobila.
Ka biološka ura kr tiktaka ...

LUCENTIO

Tiktaka?

BIANCA

Ja, tiktaka, neč ne čaka.
Mu dviguje krilo.

LUCENTIO

Ma, čakte ...

BIANCA

Dejmo!
LUCENTIO

Pruosim ...

BIANCA

Kučo kučo!
Mu pogleda pod krilo, razočarano.

Rjes. Mačo ne pomjeni zmeram mučo.

Ne najdeš zmeram tisto, kar bi tjela.

No, bujši tuo, ku pej goluob na strehi ...

LUCENTIO

Kej česte rečt?

BIANCA

Tuo, da nakladat njehi,
da se že en bot končno luotmo djela!

24. PRIZOR

LUCENTIO, BIANCA, vstopi BAPTISTA.

BAPTISTA

Lučija! Bianca! Kej je pej zdej tuo?

LUCENTIO

Gospođa Baptista!

BIANCA

Tatič!

BAPTISTA

Rjes lepuo.

Zastuopem. En bot pride vse na dan!

Neč nism jezen. Ne bom držu mužu.

Ne se neč bat, ka jst sm svetovljan!

BIANCA

Si svetovljan?

BAPTISTA

Vješ, ka sm vojsku šlužu,
smo šli pod tuš u vrsti ku po špagi
en taužnt djecu ...

BIANCA

Bejži!

BAPTISTA

Prou vsi nagi!

BIANCA

Kej češ povjedat?

BAPTISTA

Da sm vidu svjet.

BIANCA

Si vidu svjet ti ...

BAPTISTA

Nej bo, kar će bet!

Sm svetovljan, ka te stvari zastuope.

BIANCA

Ma kej zastuopiš?

BAPTISTA

Da maš rada pupe.

BIANCA

Kej tuo si ti zastuopu?

BAPTISTA

Glih takuo je.

Vseglih te bom jst zmeram mjeu za hčerku.

Vješ, Bianca, jst sm stršno dobre voje ...

Kej ste moguoče vidli vi maserku?

BIANCA

Maserku?

BAPTISTA

Bi že mogla prist. Sm Traniu
jst plaču že kr njeki šoldu zanju ...

BIANCA

Zakej maserku?

BAPTISTA

Da mi zgliha glide,
me pocrta ... Povjedte mi, ka pride.
Me primlo je, da bi se mlčk razvaju.
Da člouk pr mojih ljetih tuo še upa.

BIANCA

Kej tuo?

BAPTISTA

Neč! Zase. Kej je blo u tistem čaju?

BAPTISTA gre.

LUCENTIO

Moguoče ma pej prou.

BIANCA

Kej?

LUCENTIO

Da sm pupa.

BIANCA

Kakuo?

LUCENTIO se pogleda v ogledalo

Tu pupu ješčem vsa ta ljeta!

Ni čudno, da je nism mogu najt,
če se je u meni skrivala cjeu cajt
ta ljepa črnolaska, ta moreta ...

BIANCA

Ma kej ti je? Pej kej si spjet nabluodu?

Ti nisi ženska!

LUCENTIO

Nism?

BIANCA

Ti povjem.

LUCENTIO

Ne boste mi uzela tu svobodu!

BIANCA

Svobodu?

LUCENTIO

Mam pravico bet, kar čem!

BIANCA

Dej, njehi!

LUCENTIO

Jst se z vami ne bom kregu!

Zaljubljen sm.

BIANCA

Zaljubljen si? U špegu?

LUCENTIO

Zdej končno vjem, da sm jst tista prava.

BIANCA

Lucentio, si zmješan ti? Počaki!

LUCENTIO

Sm ženska jst, tole so prvi znaki.

BIANCA

Pej kajšni znaki tuo?

LUCENTIO

Boli me glava!

LUCENTIO gre.

BIANCA

Pej kej se je zgodilo? Buoh se usmili!

Kam so se vsi normalni djeci skrili?

Če najde duo še kajšnega okruoh,
nej mi čim prej povje, zaskuožibuoh!

25. PRIZOR

HORTENSIO, CHIARA.

CHIARA

Hortensio!

HORTENSIO

Jst grem! Odpoved dajem!

CHIARA

Kakuo se je obneslo s tistim čajem?

Kakuo je tata?

HORTENSIO

Je še zmeram živ.

CHIARA

Kakuo živ? Kej pej čaj?

HORTENSIO

Ga je popil.

CHIARA

Ga je popil?

HORTENSIO

Ja, vsega naenbot!

Je u momentu ratu trd ku hluod.

Sm mislu, da je padu u nezavjest.

CHIARA

An pole?

HORTENSIO

No, kakuo bi ti povjedu?

Je skoču gor, me čudno je pogledu ...

Kej tazga nism še doživu jst!

CHIARA

Kej češ rečt?

HORTENSIO

Da je stari še pr muoči.

Mu je vsegliah an če se uon odluoči,

nej ma pred sabu djeca al pej babu ...

Kej tazga nism jst doživu še ...

CHIARA

Ma kej bi rad povjedu, da te je ...

HORTENSIO

Formalno pravno reče se: zlorabu.

CHIARA

Naš tata, praviš, je zlorabu tebe?

Kakuo?

HORTENSIO

Detajle obdržim za sebe.

Takuo me je pregazu, ku en bager ...

CHIARA

Si nardu, ku sm rekla?

HORTENSIO

Pet tablet

iz plavega paketa.

CHIARA

Rjav paket!!!

Kreten! U čaj si dau mu pet viager!!

HORTENSIO

Prou vse boli me, Chiara ...

CHIARA

Še premalo!

HORTENSIO

Pošluši, tuo se slabo bo končalo.

CHIARA

Boš spelju rječ do konca?

HORTENSIO

Ne, ne bom.

Prhaja ...

CHIARA

Duo prhaja?

HORTENSIO

Živčni zlom.

Tole je ...

CHIARA

Vjem za medežiju.

HORTENSIO

Kajšnu?

CHIARA

Bi rjes rad vjedu?

HORTENSIO

Ja, bi! Kajšnu?

CHIARA mu da klofuto

Tajšnu!

HORTENSIO

Ma, Chiara ...

CHIARA

Dam še enu bl na frišno.

Klofuta.

HORTENSIO

Zakej pej tuo?

CHIARA

Da bo bl gvišno.

Je primlo zdej?

HORTENSIO

Ma kej?

CHIARA

Ni! Jst sm kriva.

Klofuta.

Bujš preventiva ku pej kurativa.

Klofuta.

Je zdej kej bujši z tabu?

HORTENSIO

Prouzanprou ...

CHIARA

Za vsak slučaj ti bom še enu dala.

HORTENSIO

Ni treba, se počutim že bl zdrou.

CHIARA

Bi rad še enu?

HORTENSIO

Ne, narljepša hvala.

CHIARA

Je bujši?

HORTENSIO

Svjet se dosti ljeti zdi.

CHIARA

Si dobro?

HORTENSIO

Dobro.

CHIARA

No, me veseli.

Me boš ubuogu?

HORTENSIO

Ja, te bom ubuogu.

CHIARA

Boš spravu tatiča na uni svjet?

HORTENSIO

Kakuo?

CHIARA

Povabi ga će dol u klijet,

tm na stopnicah mu nastavi nogu ...

HORTENSIO

Ubil me bo!

CHIARA

Se nimaš prou kej bat.

Ma če odkrije te ...

HORTENSIO

Vjem! Pustmo stat!

Odide.

CHIARA

O UPORABNI VREDNOSTI MOŠKIH

U moškem svjetu je že u navadi,

da ženske djelamo tuo, kar bi moški radi.

No, pej poglejmo, kej uči nas zgodovina:

Lucrezia Borgia, Roksana, Mesalina,

Popeja, Saloma, Judita, Kleopatra ...

Djeci majo grozno radi, da jih baba matra!

Nobena rječ bl ne prvlači moške,

ku ženska, ka jih tepe an zaračunava struoške.

Tuo resnica je življenska,

moškega napravi ženska;

izpuli mu mu srce, možgane ...

ga zmlati, da je plau

an cjeu krvav,

an tisto, kar ostane,
kar koristna je žival ...

Enakopravna z moškimi? Sej tuo je grozno,
neumno an pre malo ambiciozno.
Ženska, ka razmišlja s soju glavu,
gre naprej, čjer bi se moški ustavu.
Sej, drage moje, vjemo me, kej je morala:
djec si jo je zmislu, da bi se ga ženska bala.
En fajn šus po čelu moške zmeram strezni!
Iz straha več nardijo, ku pej iz ljubezni ...

CHIARA odide.

26. PRIZOR

Prideta BAPTISTA in HORTENSIO.

BAPTISTA

Rozalija! Tole si, ruožca moja.

Kej čakaš mene?

HORTENSIO

Glih takuo, ja.

Vam čem pokazat njeki. Vas zanima?

BAPTISTA

Ma kej?

HORTENSIO

Ka boste vidu, boste vjedu.

BAPTISTA

An kej bom vidu?

HORTENSIO

Kar boste zagledu.

Ma za tuo rječ potrebna je intima.

BAPTISTA

Intima?

HORTENSIO

Ničem, da kej govorijo
okuoli.

BAPTISTA

Prou maš ...

HORTENSIO

Gremo dol u kljet!

BAPTISTA

Dol? Po škalinah? Noge me bolijo ...

HORTENSIO

Za tajšnu rječ se splaća potrpjet.

Verjemte mi!

BAPTISTA

Ben, prou. Se bom potrudu.

Počasi, Ruožca, dej, ka so škaline ...

Ropot.

BAPTISTA

Če se je ubila, se neč ne bi čudu.

Kakuo će ratat kej iz te mladine?

Ne znajo niti prou prekladat nuoh.

Kam gre ta svjet, zaskuzibuo!

LUCENTIO

LJUBEZEN

Aj, ljubezen, ljubezen ...

Za ljubezen bije mi srće.

Na ljubezen sm prou jezen:

sm ćsku ju cjeu cajt, je bla tole ...

Pravjo, kdr koga radi mamo,
prou je, da mu cjeuga sebe damo.
Dat sebe komu, an tuo cjeuga?
Kakuo? Če daš ga, ne boš mjeu ga.
Ma če maš rad ti samga sebe,
za strah nobene ni potrebe;
če se u sebe boš zaljubu,
sebi sebe dau boš, sebe dubu ...

Aj, ljubezen, ljubezen ...
Za ljubezen bije mi srce.
Na ljubezen sm prou jezen:
sm jsku ju cjeu cajt, je bla tole ...

Če je ljubezen narbl močna,
ka je vzajemno – recipročna,
se narbl ljubit sebe splaća,
sej ljubljeni ljubezen vrača.
O tem ni dvoma niti sence,
tole ti nimaš konkurence:
ta ljubezen zna bet večna,
jst an jst bova zmeram srečna.

An če se pogledam jst u špegu,
takuo sm ljep u ljubljenih očeh,
da kr sam s sabu bi se u puojstlu ulegu.
Sm ljep,
sm fajn ...
sm prou za past potljeh!

27. PRIZOR

LUCENTIO, primaje se HORTENSIO.

HORTENSIO *publik*

Spodtaknu samga sebe sm an padu.

Sm se porompu če dol do kleti.

Spjet sm proviru an spjet sm nastradu,
spjet sm polomljen, spjet me vse boli ...

Zagleda LUCENTIA.

Ej ti, besjedu bi rad reku s tabu.

LUCENTIO

Kej česte?

HORTENSIO

Povi mil! Kej se tuo pravi?

LUCENTIO

Kej vam ni prou?

HORTENSIO

Oblječen si u babu.

Kej tebi manjka kajšno kuolce u glavi?

LUCENTIO

An vi? Kej mislislte vi, da je pust?

HORTENSIO

Bi ti rad dobu kej okuoli ust?

Kej djelaš ti tole?

LUCENTIO

Pej kej vas muoti?

HORTENSIO

Me muoti, mona, da si mi na puoti.

Kateri zluodi te je šou prnest?!

LUCENTIO

Prsiljen sm biu.

HORTENSIO

Glih takuo ku jst.

LUCENTIO

Prsiljen? Rjes? Kakuo?

HORTENSIO

Ti bom razložu
en drugi bot. Rešavam soju kuožu!
U dvjeh nas bojo dosti prej odkrili.

LUCENTIO

Pej bejše proč! Nobeden vas ne sili.

HORTENSIO

Ne muorem! Ne zastuopiš ti ...

LUCENTIO

Že vjem,
kakuo bi nasdva rješli ta problem.

Pomjenmo se!

HORTENSIO

Kakuo?

LUCENTIO

Takuo, ku moški.

HORTENSIO

Takuo se govori. Sm prou kontent,
da si se zresnu. Ku se čmo mi zmijent?

LUCENTIO

Na roke.

HORTENSIO

Prou. Če so bli struoški,
prjatu, vse bo glij zdej poravnano.
Izvleče denarnico.

LUCENTIO

Ne, ne, gospuod, sm mislu rečt jst: »Mano
a mano!«

Se postavi v pozoz za boks.

HORTENSIO

A! Ti bi se mlatu, mulo?

LUCENTIO

Ja, bi!

HORTENSIO

Ben, prou. Vješ kej?

LUCENTIO

Kej?

HORTENSIO

Vafankulo!

HORTENSIO zbeži. Se lovita in izgineta v ozadju.

28. PRIZOR

TRANIO.

TRANIO

Ka vidim kartu, ku da nism trezen,
ku da sm pjan. Tuo grozna je bolezen ...
Borim se vse življenje s tu razvadu.
Glih prej sm enim dvjem motor ukradu ...
ga predu, vse zakartov ... Jst nikoli
ne bom poglihu pufa pr Minoli.
Rešitve nism vidu več nobene.
Dočjer se, mona, nism spomnu tega,
da ni prou mus, da on ubije mene,
če lohkor še prej jst ubijem njega.
Maserku če mjet, mi je un bot reku.
Zatuo sm se u maserku jst obljeku.
Je, h sreči, stari zmeram slabo vidu.
Ka pride u roke mi, ka ga zmasiram,
bo gvišno dau mi mir ... an tuo za zmeram!
Ne bo poznat več mogu sojih glidu,
Bom makrame iz njega ven napravu.
Taku bom zavenclov ga jst, da ga
narbujiši duohtar več ne odvencla.
An pole? Razmišlja. Bi ga zrjezu? Al zadavu?

29. PRIZOR

TRANIO, prideta HORTENSIO in LUCENTIO.

LUCENTIO

Vi, Tranio!

TRANIO

Je en čuden cajt
an vsak, ku vje an zna, se muore znajt ...

LUCENTIO

Ma, čakte ...

TRANIO

Če ni hujšga u življenju ...
Začasno bom še jst soj spol zamenju.

HORTENSIO

Počakte! Duo ste vi?

TRANIO

Jst sm maserka.

HORTENSIO

Maserka? Bejžte, bejžte! Se zamerka
od dalč, da ste en djec!

TRANIO

Mi gre na smjeh!

LUCENTIO

Zakej pej?

TRANIO

Če pogledam jst vas dvjeh.

Kakuo sta grda!

HORTENSIO

Glej nu malo sebe!

TRANIO

Zakej?

HORTENSIO

Ti nimaš takih ljepih boku.

TRANIO

Mam dosti bujše joške jst od tebe.

HORTENSIO

Kej tuo so joški? Dej, člouk bi se zjuoku ...

TRANIO

Mam bujš frizuru.

HORTENSIO

Jst mam lјepše noge.

LUCENTIO

Kr skrije se obedvje, rjevce buoge!

Sm stuokrat lјepša ženska ku vasdvje.

TRANIO

Duo? Ti?

HORTENSIO

Ni rjes!

LUCENTIO

Je rjes!

TRANIO

Ni rjes!

LUCENTIO

Ja, je!

Poglejte tuo!

HORTENSIO

Ti rajši tuo poglej!

TRANIO

Kej praviste na tuo?

HORTENSIO

Dej, bejži, dej.

LUCENTIO

Pred manu se prou vsaka lohkor skrije.

Vam dvjem pej nej se zmješa od fovšije!

HORTENSIO

Kej misliš, da si?

TRANIO

Šuoja domišljava!

LUCENTIO

Prasica!

TRANIO

Svinja!

HORTENSIO

Kura!

TRANIO

Koza!

LUCENTIO

Krava!

HORTENSIO

Te bom s tu petul!

LUCENTIO

Jst pej vas z boršetu!

HORTENSIO

Ma bejži!

LUCENTIO

Ja, da boste kr odletu!

HORTENSIO

Prou. Jst ti bom pej spišku tiste joške.

LUCENTIO

Sz čim?

HORTENSIO

Sz čim? Sz špicu od te broške.

TRANIO

Počakte, pupce, da vas mlčk ošlata

nu malo uogenj iz švas aparata ...

30. PRIZOR

LUCENTIO, HORTENSIO, TRANIO, kasneje CHIARA, BIANCA, BAPTISTA.

LUCENTIO

Putana!

HORTENSIO

Troja!

Vstopita BIANCA in CHIARA.

BIANCA

Kej je ta špetir?

LUCENTIO

Nagnusa!

HORTENSIO

Kurba.

CHIARA

Tiše! Dejte mir!

HORTENSIO

Je uona prva začnla!

LUCENTIO

Ne uona!

CHIARA

Ustavte se, vas lohkor tatko šliši!

TRANIO

So prve začnle glih onedvje ...

CHIARA

Pej sej ste moški!

BIANCA

Ja, rjes! Moški ste!

BAPTISTA

Sm prou jst šlišu? Moški je pr hiši?

Ben, kje je, da ga jst ku zajca puočim?

Ne muoreste me vi okruoh prnest,

ka babu pej od djedca jst še luočim.

Kej ni rjes, Lučka-Štručka?

Ga zagrabi.

LUCENTIO

Vjeste, jst ...

BIANCA

Je moški uon!

BAPTISTA

Kej? Lučka? Rjes?

LUCENTIO

Prou rjes.

Ben no ... Če glih ne pride kej umjes ...

BAPTISTA

Kakuo?

LUCENTIO

Vam bom razložu ...

BAPTISTA

Ne, na stuoj!

CHIARA

Pošluši, tatko!

BIANCA

Ja, rjes, tatič muoj ...

BAPTISTA

Porkaputana, čje so tisti cajti,
ka se je vjedlo; ka je še pr bajti
biu djec za djeca, baba pej za babu?
Ma, duo je kej, še zmeram vjemo eni.
Kej ni rjes, Ruožca?

HORTENSIO

Če smo glih pr meni ...

LUCENTIO

Tud uon je moški.

BAPTISTA

Ruožca, kej je s tabu?

HORTENSIO

Sm vaš bankir.

BAPTISTA

Ma kej pej govorиш?

HORTENSIO

Hortensio sm ...

BAPTISTA

Bujši, da mučiš!

Se pravi... češ rečt, da tm gor ... nasdva ...

Da ne bi tisto ti govoru komu!

An še ... da vješ ... zdej si srce mi zlomu.

BIANCA Chiari

Si vjedla za srce?

CHIARA

Kej? Da ga ma?

BAPTISTA

An ti? Kej si?

TRANIO

Sm moški.

BAPTISTA

Sama sreča!

Takuo si grd, da me ne preseneča ...

CHIARA

An kej boš zdej?

BAPTISTA

Se muorem še odluočt!

Srcje! Boli me, ku da ma za puočt ...

HORTENSIO

Kej zarad mene?

BAPTISTA

Mona! Zarad čaja ...

Od takrat mi takuo grduo nagaja ...

Mu odleže.

... Ola, mi že bujši, prouzanprou.

Krč, omahne.

BIANCA

Pej kej mu je?

TRANIO

Ne diha.

HORTENSIO

Kej je umrou?

CHIARA

Problem se rješu je kr sam od sebe ...

Vzame *BAPTISTI* pištolo.

BIANCA

Muoj tatič!

TRANIO

Rjevež.

LUCENTIO

Se prou smili mi.

HORTENSIO

Takuo je tuo. Zdej si an zdej te ni.

CHIARA

Se fini djelaste prou brez potrebe!

TRANIO

Poglej, kakuo je grd!

LUCENTIO

Ja, sm opazu!

TRANIO

Ku en gniu pomidor!

LUCENTIO

Ku malancana!

TRANIO

Ku kumara je, gnila an speštana!

HORTENSIO

Je, ku da bi en bager ga pregazu!

CHIARA

Zdej bo drgači, ka je šou naš tatko.

BIANCA

Kej češ povjedat?

BIANCA

Ti povjem na kratko:

Od zdej naprej sm jst tole ta glavna.

Lastnica vsega sm!

HORTENSIO

Formalno pravna.

Jst sm šou oporuoku ponarest.

CHIARA *Bianci*

Ti nimaš neč.

BIANCA

Zakej?

CHIARA

Dobim vse jst!

BIANCA

Neč ne zastuopim.

CHIARA

An takuo je prou.

Bianci Ti bejži prat, *Lucentiu* ti pej pomij posuodu,

Traniu An ti poštmej letriku an vodu.

An ne se hecat, ka vam bo še žou!

Na djelo zdej an ne me mjet za monu,

če ničeste vsi končat u betonu ...

Bom končno jst nardila red tole!

Ste me zastuopli?

BAPTISTA se zбудi.

BAPTISTA

Sm zastuopu vse!

CHIARA

O tatko!

BIANCA

Ja, rjes, tatič ...

CHIARA

Kej si živ?

BAPTISTA

Ti ni prou, Chiara?

CHIARA *Hortensiu*

Vidiš? Ti si kriv!

Stu botu sm ti rekla: plav paket!

BAPTISTA

Pustiš še meni, Chiara, par besed?

CHIARA *nameri v njega*

Pošluši, tatko, nej bo kukrkoli ...

BAPTISTA

Mi vrneš fajercajh?

CHIARA *pritisne, pištola je vžigalnik*

Kakuo?! Izvoli!

BAPTISTA

Pej kej vam je? Ste zmješani, vi mladi?

Ne veste, duo ste, kej ste, kej bi radi!

Ne veste, kej poštenje je, morala ...

CHIARA

Tuo ti narbuji vješ!

BAPTISTA

Takuo je! Hvala!

Zdej vas bom jst uzeu vse mlčk u šuolu.

Usi pred zid!

BIANCA

Zakej?

BAPTISTA

Ka mam pištolu.

Jih razporeja.

Ti bejži sm, ti če, ti če ... takuo!

An zdej vas bom jst vse ukop lepou ...

31. PRIZOR

Ostali, pridrvita PETRUCHIO in KATARINA.

KATARINA

Ne nucam djedcu!

PETRUCHIO

Jst ne nucam bab!

Ti šuoja zmešana!

KATARINA

Ti krepanina!

BAPTISTA

Ustavte se! Bi radi, da me kap?

CHIARA

Ej, Katarina!

BIANCA

Ja rjes! Katarina!

BAPTISTA

Pošluši, Katarina ...

KATARINA

Kej pej je

naruobe, da vsi vjeste moje imje?

BAPTISTA

Bi tjela vasdva uslugcu mi nardit?

Postavta se h ostalim če pred zid!

KATARINA

Ma tata, kej si zmješan!

BAPTISTA

Ne, kje pa!

Sm srečen.

CHIARA

Srečen?

BAPTISTA

Da se bl ne da.

Takuo sm srečen, da bom jst tu sreču,
če vam je prou, kr zdej ovekoveču.

LUCENTIO

Ovekoveču?

BAPTISTA

Ja! Za zgodovinu.

TRANIO

Kakuo?

HORTENSIO

Iz vas nardim nepremičninu.

CHIARA

Kej češ rečt?

BAPTISTA

Da je pršla vaša ura.

BIANCA

Kej biološka?

BAPTISTA

Ne, ne, Bianca. Zadnja.

Prou hmali boste vsi arhitektura,
čem rečt nedokončana novogradnja.

An če pogledam vas takuo čez pauc,
zadostil bo en kamion-mešauc.

KATARINA

Dej, tata ...

CHIARA

Tatko!

BAPTISTA

Zdej bo še vesjelo ...

... če ne bi zmeram bl an bl smrdjelo!

Pej kej je tuo?

BIANCA

Ja, kej?

LUCENTIO

En čuden duh.

PETRUCHIO

Glih ku da bi smrdjelo komu z nuoh.

KATARINA

Prou gvišno tebi! Ne se djelat fin!

LUCENTIO

Ne da se dihat.

BIANCA

Ja, rjes!

HORTENSIO

Cjeu kažin!

TRANIO *Baptisti*

Bi rjes rad vjedu?

BAPTISTA

Ja, na vsak način.

TRANIO

Očitno pušča.

BAPTISTA

Pušča. Kej tuo?

TRANIO

Plin!

EKSPOZIJA!!!

TUTOŠOMATO

Tutošomato, ta planet je ku bajta,
u njej njeki miljard nas živi.

Potrebna obnove je že njeki cajta,
ma majstra pej ni an ga ni.

Po stjenah nabira se mufa,
molira fonda an vlječe prepih.
Ma nas pej zanima edino barufa,
če vse ukop se zruši, nam je prou vseglih.

Tutošomato, ni pameti prave.
Duo vje, kam se je skrila an kdaj.
Tutošomato, ta svet je šou prou ven z glave
an nima namjena se vrnt nazaj.

U tajšnjem svetu, čjer, tutošomato,
radžuona je komej za vzorc,
vjeste, po čem se edino pozna tuo,
duo pameten je, duo totalen je norc?

Norc juoče, obleku si trže
an iz obupa se meče po tleh ...
Ta pametnega pej, če kej ob tla vrže,
tuo gvišno ni juok, ampak smjeh,
tuo gvišno ni juok, ampak smjeh.

0161

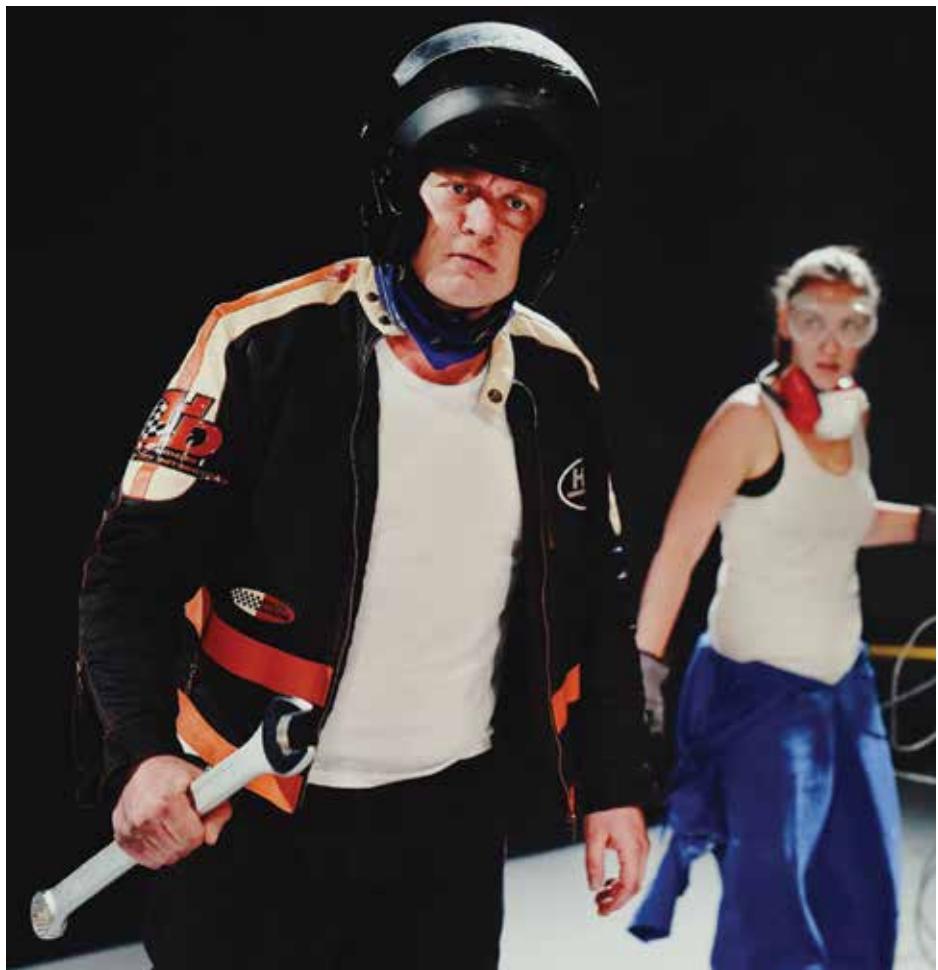

NA MUDSTU

Direktorica / General Manager

Maja Jerman Bratec

maja.jerman-bratec@sng-ng.si

+386 5 335 22 10

Umetniški vodja / Artistic Director

Marko Bratus

marko.bratus@sng-ng.si

+386 5 335 22 10

Poslovna sekretarka / Business Secretary

Barbara Skorjanc

barbara.skorjanc@sng-ng.si

+386 5 335 22 10

Dramaturginji / Dramaturgs

mag. Ana Kržišnik Blažica

ana.krzisnik@sng-ng.si

+386 5 335 22 15

in / and Martina Mrhar

martina.mrhar@sng-ng.si

+386 5 335 22 01

Lektor / Language Consultant

Srečko Fišer

srecko.fiser@sng-ng.si

+386 5 335 22 02

Slovensko narodno gledališče Nova Gorica

Slovene National Theatre Nova Gorica

Trg Edvarda Kardelja 5,

5000 Nova Gorica, Slovenija / Slovenia

T +386 5 335 22 00,

F +386 5 302 12 70

info@sng-ng.si, www.sng-ng.si

KONTAKTI
CONTACTS

Dramaturginja in vodja AMO / Dramaturg and Chief of AMO

Tereza Gregorič

teresa.gregoric@sng-ng.si

+386 5 335 22 18

Odnosi z javnostjo / Publicity Manager

Dominika Prijatelj

dominika.prijatelj@sng-ng.si

+386 5 335 22 50

Organizatorka / Organizer

mag. Barbara Simčič Veličkov

organizacija@sng-ng.si

+386 5 335 22 04

Vodja računovodstva / Chief Accountant

Neža Lango

neza.lango@sng-ng.si

+386 5 335 22 07

Tehnični vodja / Technical Director

Aleksander Blažica

aleksander.blazica@sng-ng.si

+386 5 335 22 14

Blagajna / Box Office

+386 5 335 22 47,

blagajna@sng-ng.si

vsak delavnik / workdays 10.00–12.00 in / and 15.00–17.00

ter uro pred pričetkom predstav / and an hour before each performance

SVET SNG NOVA GORICA / COUNCIL SNT NOVA GORICA

BOJAN BRATINA (predsednik / president), MIRKO BRULC (podpredsednik / vice president)

dr. HELENA JAKLITSCH, MIHAELA KOLANDER, MATIJA RUPEL

STROKOVNI SVET SNG NOVA GORICA / EXPERT COUNCIL SNT NOVA GORICA

ANDREJKA MARKOČIČ ŠUŠMELJ (predsednica / president), mag. ALIDA BEVK (podpredsednica / vice president),

RADOŠ BOLČINA, MARKO POLANC, ALEŠ VALIČ, FRANKA ŽGAVEC

ČLAN EVROPSKE GLEDALIŠKE KONVENTIJE

MEDIJSKI SPONZOR

SPONZORJA

KLET
BRDA
Družinski vinogradi

Dejavnost SNG Nova Gorica financira Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije.

Gledališki list SNG Nova Gorica, sezona 2019/2020, številka 2 (drugi natis)

Izdajatelj SNG NOVA GORICA, predstavnica **MAJA JERMAN BRATEC**

Urednica **MARTINA MRHAR**

Uredništvo **SREČKO FIŠER, TEREZA GREGORIČ** in mag. **ANA KRŽIŠNIK BLAŽICA**

Lektor **SREČKO FIŠER**

Fotografije **PETER UHAN**

Oblíkovanje **ATEJ TUTTA**

Naklada 800

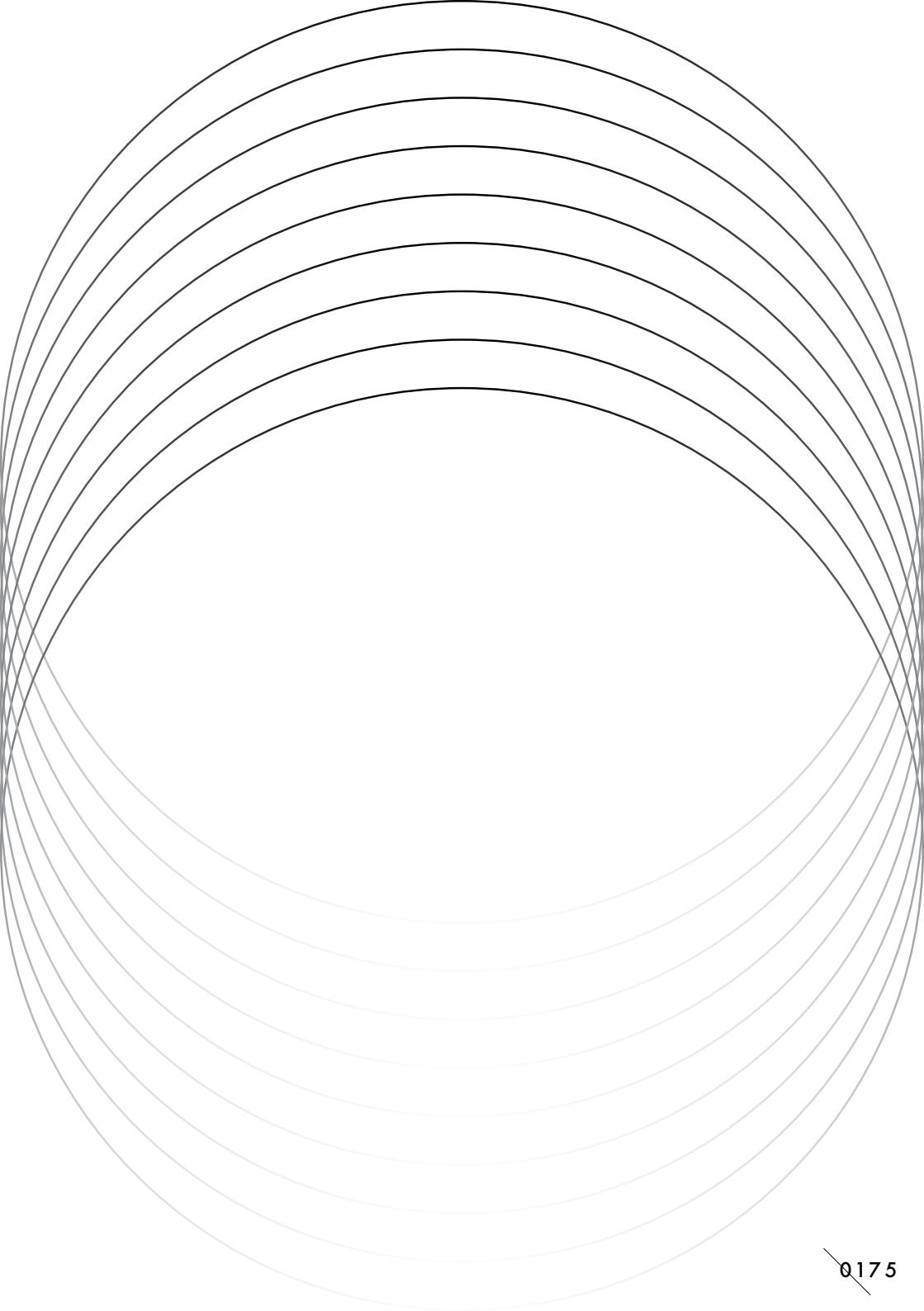
Tisk **A-MEDIA**

SNG Nova Gorica ISSN 1581-9884

Cena publikacije je 2 evra.

0175

T U T O
S O M A T O